

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 2/2017
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 12 stycznia 2017 r. ze zm.
(Tekst ujednolicony)

RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 15-16.01.2019

na kierunku *kompozycja i teoria muzyki*

prowadzonym

na Wydziale Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Dźwięku

w Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego

w Bydgoszczy

Warszawa, 2019

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	5
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	5
1.2. Informacja o procesie oceny	5
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku.....	6
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	7
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	9
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	9
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	9
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	13
Dobre praktyki.....	13
Zalecenia.....	14
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.....	14
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	14
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	20
Dobre praktyki.....	21
Zalecenia.....	21
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.....	21
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	21
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	24
Dobre praktyki.....	24
Zalecenia.....	24
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia.....	25
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	25
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	27
Dobre praktyki.....	27
Zalecenia.....	27
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	28
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	228
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	29
Dobre praktyki.....	30
Zalecenia.....	30
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia.....	30
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	30
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	31
Dobre praktyki.....	31

Zalecenia.....	31
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia.....	32
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	32
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	34
Dobre praktyki.....	34
Zalecenia.....	34
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia.....	35
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	35
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	37
Dobre praktyki.....	38
Zalecenia.....	38
8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	38
Załączniki:.....	39
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia.....	39
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.....	39
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych.....	40
Załącznik nr 4. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa.....	52
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena.....	52

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Sławomir Kaczorowski, członek PKA
członkowie:

1. prof. dr hab. Krystian Kiełb, ekspert PKA
2. dr hab. Anna Serafińska, ekspert PKA
3. mgr Ewelina Dyląg-Pawłyszyn, ekspert ds. postępowania oceniającego
4. stud. Daria Starak, ekspert PKA ds. studenckich

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku kompozycja i teoria muzyki prowadzona na Wydziale Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Dźwięku Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2018/2019. Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała kierunek kompozycja i teoria muzyki w roku 2013. Zespół Oceniający po zapoznaniu się z przedstawioną dokumentacją, pracami dyplomowanymi, oraz przebiegiem zajęć na wizytowanym kierunku stwierdził, że są pełne możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia, rozwoju ocenianego kierunku oraz zapewniania wysokiej jakości kształcenia. Na szczególne podkreślenie zasłużyły: nagrody uzyskane przez studentów na konkursach międzynarodowych, znaczący współdział w pracach badawczych prowadzonych przez pedagogów, a także kadra naukowo-artystyczna posiadająca znaczące osiągnięcia w reprezentowanych dyscyplinach. Powyższa opinia zatwierdzona została oceną pozytywną w Uchwale Nr 214/2013 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 23 maja 2013 r.

Wizytacja obecna została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą z uwzględnieniem zapisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów z władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitacji zajęć, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac etapowych i dyplomowych. Ocena nie obejmowała dwóch nowych specjalności, które zostały uruchomione na studiach II stopnia w roku akademickim 2017/2018 – z uwagi na brak absolwentów. Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu Oceniającego.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

Nazwa kierunku studiów	kompozycja i teoria muzyki
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia/studia II stopnia
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	obszar sztuki
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	dziedzina sztuki: sztuki muzyczne dyscyplina artystyczna: kompozycja i teoria muzyki
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	- studia stacjonarne I stopnia (6 semestrów, 180 ECTS) - studia stacjonarne II stopnia (4 semestry, 120 ECTS)
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	- studia stacjonarne I stopnia: kompozycja teoria muzyki - studia stacjonarne II stopnia: kompozycja teoria muzyki muzyka filmowa i teatralna (cykl kształcenia rozpoczął się w roku akademickim 2017/2018) muzyka dla multimedialnych (cykl kształcenia rozpoczął się w roku akademickim 2017/2018)
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	Licencjat/magister
	Studia stacjonarne
Liczba studentów kierunku	32 (20 I st., 12 II st.)
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli	- studia stacjonarne I stopnia: kompozycja - 1732,50

akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	teoria muzyki - 1530 - studia stacjonarne II stopnia: kompozycja - 900 teoria muzyki - 870 muzyka filmowa i teatralna – 885 muzyka dla multimediiów - 855
--	--

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	<i>W pełni</i>
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	<i>W pełni</i>
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	<i>Zadowalająca</i>
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	<i>W pełni</i>
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	<i>W pełni</i>
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	<i>W pełni</i>
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	<i>W pełni</i>
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	<i>W pełni</i>

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

W odpowiedzi na raport Uczelnia w pełni odpowiedziała na zastrzeżenia sformułowane w ramach 3. kryterium. Przyjęła do realizacji, sugerowany w raporcie, postulat weryfikacji kompetencji Wydziałowej Komisji ds. Jakości kształcenia poprzez reaktywację działania Wydziałowej Komisji Programowej. Zgodnie z kolejnym zaleceniem dokonano hospitacji zajęć, prowadzonych przez młodszych nauczycieli akademickich, czego potwierdzeniem są dołączone do odpowiedzi odpowiednie załączniki – arkusze hospitacji następujących przedmiotów: instrumentacja, historia teorii muzyki. Uczelnia wyjaśniła, iż w dotychczasowej praktyce stosowano przede wszystkim formę konsultacji merytorycznej, udzielanej młodszym

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

nauczycielom akademickim przez Władze Wydziału. W uzupełnieniu dołączono również informacje, potwierdzające odpowiednie kompetencje dydaktyczne i doświadczenie osoby prowadzącej przedmiot Muzyka jazzowa i rozrywkowa (studia II stopnia, specjalności: kompozycja, teoria muzyki).

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadawalająca/ Częściowa
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	W pełni

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1. Koncepcja kształcenia

1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów

1.3. Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1. Koncepcja kształcenia opracowana i wdrożona do realizacji na kierunku kompozycja i teoria muzyki prowadzonym na Wydziale Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Dźwięku Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy (dalej: AM Bydgoszcz lub Akademia) wykazuje pełną zgodność z misją i strategią rozwoju Uczelni, która – jako jedyna uczelnia muzyczna w regionie kujawsko-pomorskim – kształci wysoko wykwalifikowanych artystów muzyków, dbając o *kształtowanie twórczych, krytycznych i tolerancyjnych osobowości studentów oraz wytyczanie kierunków rozwoju dyscyplin muzycznych oraz szeroko pojętej edukacji artystycznej. W jasno sprecyzowanej misji uczelnia odwołuje się do poszukiwania prawdy poprzez prowadzenie badań naukowych, działalność artystyczną, kształcenie studentów i doktorantów oraz wyposażenie ich we wszechstronną wiedzę, umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne. Wyrażna jest pro jakościowa orientacja koncepcji kształcenia ocenianego kierunku wyrażona powiązaniem tej ostatniej ze strategią i polityką jakości uczelni i jednostki oraz otwarciem na postęp w dziedzinie sztuki i dyscyplinie artystycznej, z której kierunek się wywodzi.* Istotnym elementem polityki jakości jest dbałość o powierzanie prowadzenia zajęć dydaktycznych artystom i pedagogom czynnym zawodowo, w wielu przypadkach o znaczącym, a w niektórych przypadkach wręcz wybitnym dorobku artystycznym, istotnej pozycji na rynku sztuki, a także uznanym autorytecie dydaktycznym. Kolejnym ważnym elementem pro jakościowej orientacji koncepcji kształcenia jest stosowanie, w szczególności do kluczowych przedmiotów kierunkowych, indywidualnych form kształcenia opartych na relacji mistrz – uczeń. Koncepcja kształcenia jest spójna, komplementarna i efektywna. Wyrastająca z niej dydaktyka obejmuje szeroki wachlarz kształcenia umiejętności warsztatowych osadzonych na bogatym spektrum treści humanistycznych. Dzięki takiej orientacji absolwenci nie tylko zdobywają kompetencje związane z pragmatyką zawodowej specjalizacji (kompozytor, teoretyk muzyki), ale są w pełni ukształtowanymi intelektualnie i duchowo humanistami. Fakt ten stanowi istotny walor ocenianej koncepcji kształcenia. Kolejnym ważnym walorem koncepcji kształcenia jest połączenie teorii z praktyką. I tak studenci ocenianego kierunku odbywający kształcenie w ramach specjalności kompozycja nie tylko tworzą własne kompozycje, ale wdrażani są do uczestnictwa w wieloetapowym procesie ich wykonania, organizują koncerty, piszą odautorskie komentarze do programów koncertów, wdrażani są do podejmowania działalności związanej z publicystyką i krytyką muzyczną. Studenci specjalności teoria muzyki nie tylko przyswajają niezbędną wiedzę, ale także zdobywają kompetencje praktyczne, związane z twórczością muzyczną i wykonawstwem (wprowadzenie do kompozycji, harmonia, kontrapunkt, wprowadzenie do dyrygowania), co umożliwia podejmowanie takich aspektów przyszłej działalności zawodowej, która owocuje głębokim poznaniem i doświadczeniem zarówno procesu powstawania, jak i mechanizmów funkcjonowania dzieła muzycznego; ponadto uczestniczą w sympozjach, seminariach, koncertach i dyskusjach, w rozmaitych funkcjach – od pomocy czysto organizacyjnej, po udział czynny, co pozwala im poznać te aspekty istnienia dzieła muzycznego i refleksji nad nim, które bez takiej praktyki nie byłyby przez nich właściwie rozpoznane. Jak wynika z deklaracji Dziekana i Prodziekana Wydziału Jednostka zapewniła udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie ustalania koncepcji kształcenia. W zakresie realizacji i planowaniu rozwoju tej ostatniej wyraźny jest udział interesariuszy wewnętrznych, co potwierdzone zostało podczas wizytacji.

Analiza stanu faktycznego potwierdziła, że interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni uczestniczyli w planowaniu koncepcji, a interesariusze wewnętrzni uczestniczyli i stale uczestniczą we wszystkich wyżej wymienionych etapach kształtowania koncepcji. Przyjęta dla kierunku kompozycja i teoria muzyki prowadzonego na Wydziale Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Dźwięku AM Bydgoszcz koncepcja kształcenia uwzględnia wzory i doświadczenia zarówno krajowych, jak i zagranicznych ośrodków akademickich, w tym m. in. w zakresie specjalności kompozycja – Narodowej Akademii Muzycznej im. P. Czajkowskiego w Kijowie (Ukraina), Akademii Muzycznej im. L. Janáčka w Brnie (Czechy), a w zakresie specjalności teoria muzyki – Uniwersytetu Jean Jaurès w Tuluzie (Francja). Dzięki komplementarności koncepcji kształcenia z rozwiązaniami stosowanymi w innych uczelniach artystycznych, absolwenci kierunku na poziomie studiów I stopnia mają możliwość kontynuacji studiów na poziomie studiów II stopnia nie tylko na macierzystym Wydziale, ale także na wydziałach prowadzących ten kierunek w innych uczelniach. Koncepcja kształcenia akcentuje ponadto współpracę z otoczeniem społecznym. W tym kontekście jej wyraźna prostudencka orientacja spleta się z uwzględnieniem potrzeb otoczenia, w szczególności rynku pracy. Ważnym miernikiem potwierdzającym słuszność przyjętych w ramach koncepcji kształcenia rozwiązań są z jednej strony pochlebne opinie studentów i absolwentów kierunku, z drugiej natomiast liczba absolwentów studiów I stopnia podejmujących studia II stopnia oraz liczba absolwentów pracujących zawodowo i uzyskujących znaczące sukcesy w aktywności zawodowej, w tym w twórczej pracy artystycznej, o czym w dalszej części tekstu.

1.2. Analiza kierunków prowadzonych prac badawczych, jak i szczegółowa tematyka badań i specyfika podejmowanych na Wydziale Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Dźwięku AM Bydgoszcz prac i realizacji artystycznych pozwala na stwierdzenie, że zarówno badania naukowe, jak i twórcza działalność artystyczna podejmowane są w zakresie obszaru wiedzy, odpowiadającym obszarowi kształcenia w zakresie sztuki, do którego przyporządkowany został oceniany kierunek, a w szczególności dziedzinie sztuki muzyczne i dyscyplinie artystycznej kompozycja i teoria muzyki, do której odnoszą się efekty kształcenia. Istotny wydaje się fakt, że wyniki twórczych prac artystycznych oraz badań, wykorzystywane były w projektowaniu programu kształcenia na ocenianym kierunku, a w sposób ciągły wykorzystywane są w jego realizacji i procesach doskonalenia. Do podstawowych form realizacji artystycznych podejmowanych w Jednostce, do których bezpośrednio odnoszą się efekty kształcenia, zaliczyć należy w szczególności twórczość kompozytorską oraz prace badawcze z zakresu teorii, historii i estetyki muzyki, ze szczególnym uwzględnieniem analizy i interpretacji dzieła muzycznego w szerokim kontekście interdyscyplinarnym, historii muzyki polskiej XX wieku, historii i współczesnego oblicza muzyki Pomorza i Kujaw, sylwetki patrona Uczelni - wybitnego polskiego kompozytora Feliksa Nowowiejskiego, współczesnej twórczości kompozytorskiej. Na Wydziale Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Dźwięku AM Bydgoszcz organizowane są regularnie konferencje, seminaria, sesje i sympozja naukowe, a także koncerty kompozytorskie, podczas których prezentowane są utwory zarówno nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne w ramach ocenianego kierunku - związanych z Katedrą Teorii Muzyki i Kompozycji, jak i studentów. Warto dodać, że AM Bydgoszcz prowadzi aktywną i szeroko zakrojoną działalność koncertową. Fakt organizacji koncertów, w ramach których prezentowane są kompozycje studenckie, ma bardzo istotne znaczenie dla rozwoju artystycznego młodych twórców. Konfrontacja wizji utworu - jego zapisu partyturowego z realnością konkretyzacji wykonawczej, a także poprzedzająca tę ostatnią praca z wykonawcami utworu, przynosi element autorefleksji, co pozwala na wyciągnięcie ważnych wniosków, będąc zarazem istotnym elementem doskonalenia jakości kształcenia. Efektem materialnym prowadzonych prac badawczych i twórczej pracy artystycznej są m.in. różnego rodzaju publikacje naukowe, w tym wydawnictwa drukowane, monografie, prace zbiorowe, partytury oraz wydawnictwa fonograficzne, w tym płyty CD, także publikacje w czasopiśmie. Kadra ocenianego kierunku, w szczególności teoretycy muzyki, uczestniczą w konferencjach, sesjach, seminariach i sympozjach naukowych o zasięgu międzynarodowym,

organizowanych przez wiodące ośrodki artystyczne i badawcze w kraju i za granicą. Kompozytorzy natomiast prezentują swoje utwory na różnego rodzaju festiwalach, w tym najbardziej prestiżowych festiwalach międzynarodowych odbywających się w kraju i zagranicą, są zapraszani do prowadzenia klas i warsztatów mistrzowskich przez krajowe i zagraniczne uczelnie i inne instytucje muzyczne. Współdziałają studenci kierunku w realizacji projektów, o których mowa powyżej, a tym samym doskonalenie w zdobywaniu przez nich kompetencji artystycznych i badawczych, stanowi istotny element realizowanej koncepcji kształcenia. Udział studentów w tych pracach wyraźny jest już na etapie studiów I stopnia. Efekty prowadzonych prac artystycznych i badań przedstawiane są ponadto w pracach okresowych, pracach dyplomowych, wśród których odnajdziemy niekiedy projekty o charakterze na wskroś nowatorskim, czemu sprzyja prowadzenie na Wydziale Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Dźwięku AM Bydgoszcz oprócz ocenianego kierunku, także i kierunku reżyseria dźwięku. Wyniki prac są weryfikowane cyklicznie także z udziałem ewaluatorów zewnętrznych np. poprzez zgłaszanie przez studentów kompozycji swoich utworów do udziału w konkursach kompozytorskich, w tym międzynarodowych. Warto podkreślić, że wśród studentów ocenianego kierunku odnajdujemy laureatów konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych, o czym w dalszej części tekstu. Funkcję ewaluatorów zewnętrznych spełnia także publiczność koncertów kompozytorskich. Kompleksowość, różnorodność oraz aktualność problematyki, w ramach kierunków badań prowadzonych w Jednostce, zapewnia możliwość osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku i realizacji programu studiów, zarówno w zakresie wiedzy, umiejętności praktycznych, jak i postaw. Na Wydziale Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Dźwięku AM w Bydgoszczy działa Studenckie Koło Artystyczno-Naukowe, które w swojej aktywności skupia się w szczególności na działalności czysto artystycznej, w tym upowszechnianiu i promowaniu twórczości młodych kompozytorów - studentów specjalności kompozycja, wykazuje także aktywność w zakresie działalności naukowej, w tym upowszechnianiu i promowaniu wiedzy o muzyce. Warto podkreślić widoczną dbałość Jednostki o zapewnienie stałego udziału studentów w podejmowanych realizacjach artystycznych i naukowych, m. in. za sprawą wspierania działalności Studenckiego Koła Artystyczno-Naukowego. Wśród projektów zorganizowanych przez Studenckie Koło Artystyczno-Naukowe Wydziału Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Dźwięku AM w Bydgoszczy na szczególną uwagę zasługują organizowane cyklicznie koncerty studentów kompozycji, nie mniej niż dwa w roku akademickim. Włączanie studentów w realizację projektów artystycznych i naukowych wydaje się integralnym elementem koncepcji kształcenia, a fakt, iż proces ten dokonuje się już na etapie studiów I stopnia dobrze służy przygotowaniu studentów zarówno do podejmowania studiów II stopnia, jak i do samodzielnej pracy zawodowej. Wyraźnie widoczne jest wykorzystanie wyników badań naukowych i twórczej działalności artystycznej prowadzonej w Jednostce w programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz wpływ prowadzonych badań naukowych na koncepcję kształcenia, plany jej rozwoju, określenie i doskonalenie efektów kształcenia i programu studiów.

1.3. Efekty kształcenia, których uzyskanie zakładane jest dla kierunku kompozycja i teoria muzyki - prowadzonego na Wydziale Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Dźwięku AM w Bydgoszczy, zapisano w Uchwale nr 14a Senatu Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy z dnia 19 czerwca 2012 r. w sprawie określenia efektów kształcenia dla kierunków: kompozycja i teoria muzyki, reżyseria dźwięku, instrumentalistyka, wokalistyka, edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej, jazz i muzyka estradowa, dyrygentura. W załącznikach do tejże uchwały znajdują się opisy efektów kształcenia dla poszczególnych kierunków, w tym kierunku wizytowanego, z uwzględnieniem obu specjalności prowadzonych w ramach kierunku (kompozycja, teoria muzyki). Opisują one – w sposób kompleksowy i spójny – kompetencje, do uzyskania których prowadzi realizacja programu kształcenia. Jakkolwiek w powołanej powyżej uchwale nie wskazano w sposób bezpośredni dziedziny i dyscypliny, do której odwołują się opisy efektów kształcenia, to jednak analiza merytoryczna opisów pozwala na jednoznaczne stwierdzenie afiliacji efektów w ramach dyscypliny kompozycja i teoria muzyki. Zakres

merytoryczny efektów kształcenia wykazuje ścisły związek z obszarem kształcenia w zakresie sztuki, w tym z dziedziną sztuki muzycznej i dyscypliną artystyczną kompozycja i teoria muzyki, będącą podstawą koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku oraz z twórczą pracą artystyczną i badaniami naukowymi realizowanymi w Jednostce. Fakt ten zapewnia spójność efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku z efektami obszarowymi I i II poziomu studiów o profilu ogólnoakademickim, co pozwala studentom na uzyskanie kompetencji właściwych dla tego poziomu kształcenia w obszarze sztuki. Efekty kształcenia – dla studiów I stopnia na poziomie rozwiniętym, dla studiów II stopnia na poziomie rozszerzonym, pogłębionym są uszczegółowione przez efekty przedmiotowe określone dla modułów kierunkowych, podstawowych, ogólnych oraz fakultatywnych – na studiach I stopnia oraz dla modułów przedmiotów kierunkowych, podstawowych oraz fakultatywnych na studiach II stopnia; efekty kształcenia są zgodne z koncepcją kształcenia oraz planami rozwoju kierunku². Efekty kształcenia, których uzyskanie zakładane jest dla kierunku kompozycja i teoria muzyki, nie zawierają treści związanych z kształceniem przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela w zakresie przygotowania pedagogiczno-psychologicznego i metodycznego. Nie oznacza to jednak, że studia w ramach ocenianego kierunku nie umożliwiają uzyskania kompleksowego przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela. Uzyskanie tego typu przygotowania możliwe jest przy założeniu realizacji cyklu kształcenia w ramach Studium Pedagogicznego Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy (dalej: SPAMFN), które jest odrębną jednostką strukturalną, w ramach której prowadzone jest tzw. kształcenie pedagogiczne. Zasady działania SPAMFN określone zostały w Regulaminie Studium Pedagogicznego Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy przyjętym na mocy uchwały nr 29 Senatu Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy z dnia 27 września 2013 r. Zajęcia w ramach SPAMFN dostępne są dla studentów tych kierunków prowadzonych w AM Bydgoszcz, w ramach których możliwe jest uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu nauczyciela, w tym dla wizytowanego kierunku. W programie SPAMFN uwzględniono pełny zakres efektów kształcenia zawartych w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. nr 25, poz. 131)³. Realizacja programu SPAMFN pozwala ponadto na uzyskanie kwalifikacji, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 20 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli szkół artystycznych, placówek kształcenia artystycznego i placówek doskonalenia nauczycieli (Dz. U. z 2014 poz. 784) oraz w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2017 poz. 1575).

Absolwent ocenianego kierunku posiada kompetencje w zakresie wiedzy, umiejętności praktycznych oraz kompetencje społeczne z zakresu dyscypliny, dziedziny i obszaru, w których afiliowano kierunek, jest przygotowany merytorycznie do samodzielnej działalności artystycznej w zakresie twórczości muzycznej, pracy badawczej, działalności w zakresie publicystki, prelekcji i krytyki muzycznej, organizacji życia muzycznego, pracy redakcyjnej w prasie, radiu i telewizji. Ponadto realizując program SPAMFN zostaje wyposażony w wiedzę psychologiczną, pedagogiczną, metodyczną, dysponuje wiedzą

---

² Jakkolwiek w planach studiów nie jest użyte pojęcie modułu, to jednak czytelne grupowanie przedmiotów w cztery grupy na studiach I stopnia oraz trzy grupy na studiach II stopnia, wskazuje na modułowy charakter planów studiów.

³ Jakkolwiek w momencie przeprowadzania wizytacji powołane rozporządzenie już nie obowiązywało, na skutek uchylenia podstawy prawnej zawartej w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz. U. z 2017 r. poz. 2183, z późn. zm.), co nastąpiło na mocy art. 169 ust. 3 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. *Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669), to jednak z uwagi na fakt niewydania przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego do czasu przeprowadzenia wizytacji nowych przepisów, powołane w tekście rozporządzenie traktowano jako punkt odniesienia dla określenia standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

z zakresu dydaktyki i metodyki dyscyplin teoretyczno-muzycznych, popartą doświadczeniem zdobywanym podczas praktyk pedagogicznych. Opisy efektów kształcenia na studiach I stopnia obejmują: 10 kierunkowych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, 15 w zakresie umiejętności oraz 6 w zakresie kompetencji społecznych dla obu specjalności, na studiach II stopnia – odpowiednio 7, 11, 6 dla obu specjalności (z pominięciem dwóch specjalności, na których pierwszy cykl kształcenia zakończy się dopiero w tym roku akademickim). Szczegółowe efekty kształcenia zdefiniowane dla poszczególnych przedmiotów pogrupowanych w moduły zajęć tworzących program studiów, o których mowa powyżej, są rozwinięciem i pogłębieniem efektów ustalonych dla ocenianego kierunku. Ich opisy sformułowane zostały w sposób jasny, logiczny i zrozumiały. W sposób właściwy określono poziom trudności efektów, zakres wiedzy, którą należy osiągnąć i można ją ocenić, trafnie sprecyzowano umiejętności, które należy nabyć i można je ocenić. W przypadku efektów kształcenia dla studiów II stopnia uwzględniono efekty związane z pogłębioną wiedzą, umiejętnościami twórczymi, w tym badawczymi i artystycznymi oraz kompetencjami niezbędnymi w działalności badawczej oraz w formach aktywności artystycznej w zakresie obszaru sztuki, dziedziny sztuk muzycznych, dyscypliny kompozycja i teoria muzyki, wskazanej jako ta, do której odnoszą się efekty kształcenia określone dla ocenianego kierunku; ponadto uwzględniono efekty w zakresie znajomości języka obcego, właściwie określając poziom kompetencji językowych dla określonego poziomu studiów, uzupełniając je o elementy ochrony własności intelektualnej oraz promocji i marketingu dóbr kultury. Analiza programu kształcenia, w tym planu studiów, potwierdza realną możliwość osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku oraz modułów zajęć uwzględnionych w programie studiów, a także możliwość monitorowania stopnia osiągnięcia efektów przez studentów. Wskazać należy na pozytywną cechę zbioru efektów kształcenia stworzonych dla kierunku kompozycja i teoria muzyki prowadzonego na Wydziale Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Dźwięku AM Bydgoszcz, którą jest ich szeroki zakres. Fakt ten wydaje się spójny z koncepcją kształcenia specjalisty w zakresie kompozycji i teorii muzyki w AM Bydgoszcz, w której duży nacisk położono nie tylko na doskonalenie kompetencji specjalistycznych (kształcenie kierunkowe), ale także na rozwój kompetencji generycznych (kształcenie ogólne, kształcenie w zakresie przedmiotów podstawowych) oraz szeroką podbudowę humanistyczną.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Koncepcja kształcenia ocenianego kierunku wykazuje ścisły, organiczny związek z misją i strategią rozwoju Uczelni, odpowiada celom określonym w strategii Jednostki oraz w polityce jakości. Mocnymi jej stronami jest orientacja pro jakościowa, wyrażona na wiele sposobów, na co wskazywano w analizie. Uwzględnienie postępu w dziedzinie sztuki i dyscyplinie artystycznej, z której kierunek się wywodzi, skupienie na potrzebach studenta, także w kontekście jego losów jako absolwenta, w powiązaniu z potrzebami otoczenia, w tym z uwzględnieniem przygotowania do aktywności na rynku pracy oraz uwzględnienie wzorców i doświadczeń zarówno krajowych, jak i zagranicznych, to mocne filary koncepcji. Jednostka prowadzi twórcze prace artystyczne i badania naukowe w zakresie obszarów wiedzy i doświadczeń praktycznych odpowiadających obszarowi kształcenia, do którego kierunek został przyporządkowany, w dziedzinie sztuki oraz dyscyplinie artystycznej, do której odnoszą się efekty kształcenia. Efekty twórczych prac artystycznych i wyniki badań były wykorzystywane na etapie projektowania programu kształcenia na ocenianym kierunku, a w sposób stały wykorzystywane są zarówno w jego realizacji, jak i doskonaleniu. Wymiar merytoryczny efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku wykazuje ścisły związek z obszarem kształcenia w zakresie sztuki, dziedziną sztuki muzycznej i dyscypliną artystyczną kompozycja i teoria muzyki. Stanowią one podstawę koncepcji kształcenia na kierunku oraz twórczej pracy artystycznej i badań naukowych realizowanych w Jednostce.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

- 2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia
- 2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia
- 2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1. Program i plan studiów kierunku kompozycja i teoria muzyki prowadzonego na Wydziale Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Dźwięku AM w Bydgoszczy oraz formy i organizacja zajęć, a także czas trwania kształcenia i szacowany nakład pracy studentów, mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji odpowiadających I i II poziomowi kształcenia. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia aktualny stan wiedzy w zakresie dyscypliny artystycznej, do której odnoszą się efekty kształcenia, w tym wyniki prowadzonych w Jednostce badań oraz twórczych prac artystycznych związanych z kierunkiem studiów. Do kluczowych treści kształcenia w ramach ocenianego kierunku należą przede wszystkim te związane bezpośrednio z problematyką dyscypliny kompozycja i teoria muzyki. W specjalności kompozycja szczególnie ważnym elementem jest budowanie warsztatu kompozytorskiego w oparciu o wiedzę, zdobywaną głównie poprzez metody analityczne. Nie do przecenienia jest w tym względzie unikatowy system pracy oparty na relacji mistrz-uczeń, dający wykładowcy możliwość indywidualnego dostosowywania treści nauczania i problematyki zajęć w oparciu o potrzeby i wymagania studenta. Dodatkowo stały kontakt z wybitnym twórcą, zarówno na poziomie studiów I i II stopnia, daje głębokie podstawy dla realizacji jednego z najważniejszych efektów kształcenia w ramach specjalności kompozycja, jakim jest rozwijanie osobowości artystycznej umożliwiające tworzenie, przygotowywanie i realizację własnych koncepcji artystycznych. W procesie dydaktycznym obu poziomów studiów dobór zagadnień związanych jest ściśle z zadeklarowanymi efektami kształcenia, co możliwe jest również dzięki ścisłej korelacji przedmiotów rozbudowujących zakres wiedzy i rozwijających umiejętności analityczne i metodologiczne z przedmiotami wymagającymi wkładu twórczego - opartymi o zagadnienia praktyczne. Zdobywanie wiedzy z zakresu historii muzyki, form, gatunków i stylów, kontrapunktu, harmonii czy współczesnych technik kompozytorskich jest dostosowane do każdego z poziomów kształcenia i stanowi fundament dla rozwijania praktycznych umiejętności w tych dziedzinach, a także umożliwia realizację podejmowanych problemów badawczych z zakresu teorii i historii muzyki. Jest również podstawą umiejętności stosowania warsztatu analitycznego w określonym kontekście stylistycznym, technicznym, historycznym i estetycznym, adekwatnie do danego poziomu kształcenia.

Moduły zajęć w ramach planu studiów wyodrębniono poprawnie, w sposób prawidłowy określono ich wymiar w czasie oraz oszacowano nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów kształcenia dla danego modułu, mierzonego liczbą punktów ECTS. Program studiów I stopnia w specjalności kompozycja (6 semestrów, 180 ECTS) obejmuje następujące moduły: przedmiotów kierunkowych, przedmiotów podstawowych, przedmiotów kształcenia ogólnego (łącznie 126 ECTS) oraz przedmiotów fakultatywnych (54 ECTS). Program studiów II stopnia w specjalności kompozycja (4 semestry, 120 ECTS) obejmuje: moduł przedmiotów kierunkowych, moduł przedmiotów podstawowych (łącznie 84 ECTS) oraz moduł przedmiotów fakultatywnych (36 ECTS). Program studiów I stopnia w specjalności

teoria muzyki (6 semestrów, 180 ECTS) obejmuje następujące moduły: przedmiotów kierunkowych, przedmiotów podstawowych, przedmiotów kształcenia ogólnego (łącznie 126 ECTS) oraz przedmiotów fakultatywnych (54 ECTS). Program studiów II stopnia w specjalności teoria muzyki (4 semestry, 120 ECTS) obejmuje: moduł przedmiotów kierunkowych, moduł przedmiotów podstawowych (łącznie 84 ECTS) oraz moduł przedmiotów fakultatywnych (36 ECTS). Program studiów umożliwi studentowi wybór modułów zajęć (przedmioty fakultatywne), którym przypisano punkty ECTS w wymiarze 30% w obu specjalnościach. Wszystkie realizowane moduły zajęć wymagają bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów. W ramach ocenianego kierunku nie prowadzi się zajęć z wykorzystaniem e-learningu. Trafność doboru oraz zróżnicowanie form zajęć dydaktycznych, a także sekwencja modułów zajęć dydaktycznych zawarta w planie studiów jest logiczna i przekonująca. Formy zajęć, liczba godzin oraz liczebność grup studenckich uwzględniają specyfikę kierunku. Formy zajęć dydaktycznych obejmują wykłady, ćwiczenia, seminaria, zajęcia indywidualne w relacji mistrz-uczeń. Program realizowany w ramach SPAMFN wykazuje pełną koherencję z przepisami Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. nr 25, poz. 131), uwzględniając zarówno efekty kształcenia w zakresie wiedzy merytorycznej i metodycznej, wiedzy pedagogicznej i psychologicznej, w tym w zakresie wychowania, z uwzględnieniem przygotowania do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, przygotowania w zakresie stosowania technologii informacyjnej, poziomu znajomości języka obcego, jak i w zakresie czasu trwania studiów oraz wymiaru i sposobu organizacji praktyk pedagogicznych. Ponadto realizacja programu SPAMFN pozwala na uzyskanie kwalifikacji, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 20 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli szkół artystycznych, placówek kształcenia artystycznego i placówek doskonalenia nauczycieli (Dz. U. z 2014 poz. 784) oraz w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2017 poz. 1575). Stosowane metody kształcenia są uzależnione od specyfiki przedmiotu, zorientowane na studenta, motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności nie tylko przygotowują studentów do udziału w twórczej pracy artystycznej prowadzonej w Jednostce, ale i udziału tego wymagają, sprzyjają indywidualizacji w nauczaniu, uwzględniają indywidualne kompetencje oraz służą zdobywaniu umiejętności pracy w grupie. W ramach seminarium dyplomowego studiów I i II st., przygotowującego do badań, stosuje się metody problemowe, rozwijające umiejętność analizy, syntezy oraz selekcji materiału, służące formułowaniu problemów badawczych, rozwijaniu umiejętności doboru metod i narzędzi badawczych, opracowaniu i prezentacji wyników badań. Metody kształcenia związane z przygotowaniem do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z efektami kształcenia w tym obszarze. Analiza wielkości grup studenckich potwierdziła, że ich liczebność jest dostosowana do specyfiki przedmiotu, w przypadku przedmiotów artystycznych realizowanych grupowo - zespoły studentów tworzące grupę są kilkusobowe, co pozwala także i w ramach tych zajęć na korzystanie, ze szczególnie istotnej w ramach kształcenia artystycznego metody mistrz-uczeń. Plan zajęć organizowany jest semestralnie. Zróżnicowanie form zajęć dydaktycznych oraz proporcję liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebność grup studenckich w powiązaniu z formami zajęć, zakładanymi efektami kształcenia i profilem kształcenia uznać należy za właściwe. Ocena stanu faktycznego dokonana podczas wizytacji pozwala na stwierdzenie, że możliwa jest realizacji treści kształcenia zarówno w czasie przewidzianym na realizację programu studiów, jak i przy poniesieniu przez studentów nakładu pracy mierzonego liczbą punktów ECTS przyporządkowanych do programu studiów na ocenianym kierunku oraz do poszczególnych przedmiotów. Treści programowe, w tym treści przewidziane dla kształcenia w zakresie znajomości języka obcego, wykazują spójność z efektami kształcenia zakładanymi dla ocenianego kierunku i pełną adekwatność w stosunku do aktualnego stanu wiedzy oraz praktyki

artystycznej w obszarach wiedzy odpowiadających obszarowi kształcenia, do którego kierunek został przyporządkowany oraz w dziedzinie sztuki i dyscyplinie artystycznej, do której odnoszą się efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku, a także do badań i twórczości artystycznej prowadzonej w dziedzinie sztuki muzycznej.

Zgodnie z założeniami Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. nr 25, poz. 131) tzw. praktyka pedagogiczna w rozumieniu przepisów powołanego rozporządzenia odbywana w ramach programu SPAMFN ujęta jest w ramy dwóch modułów określonych jako: *Praktyka pedagogiczna* (120 godz.), *Praktyka ogólnopedagogiczna* (30 godz.). Praktyki pedagogiczne – nauczycielskie realizowane są głównie w jednej z dwóch szkół muzycznych na terenie Bydgoszczy. Podstawą prawną dla realizacji praktyk pedagogicznych w konkretnych szkołach jest porozumienie zawarte pomiędzy Uczelnią a szkołą. Przedstawiona podczas wizytacji dokumentacja praktyk pedagogicznych obejmowała: wzór umowy pomiędzy AM Bydgoszcz a słuchaczem SPAMFN, której przedmiotem jest świadczenie usług edukacyjnych związanych z kształceniem w ramach SPAMFN, regulamin SPAMFN, plany kształcenia w ramach SPAMFN, wzór karty praktyk, wzór świadectwa ukończenia SPAMFN. Miejsca praktyk dobrano trafnie, a ich wymiar pozwala na osiągnięcie założonych celów. Sposób realizacji praktyk, w tym termin realizacji, jest dogodny dla studentów, a liczba miejsc odbywania praktyk, w kontekście liczby studentów kierunku, zapewnia komfortowe warunki udziału studentów w praktykach, co potwierdzili sami studenci podczas spotkania z członkami Zespołu Oceniającego. W ramach ocenianego kierunku prowadzone są praktyki zawodowe. Ich wymiar wynosi 54 godziny dla studiów I i II stopnia. Praktyki te odbywają się w instytucjach kultury, instytucjach pedagogicznych, wydawnictwach, mediach. Zasady realizacji praktyk określa *Regulamin studenckich praktyk zawodowych*. Efekty kształcenia zrealizowane w ramach praktyk zawodowych potwierdzane są zaświadczeniami zawierającymi opis zadań zrealizowanych w ramach praktyk. Ponadto niektóre formy aktywności studentów podejmowane w ramach działalności Studenckiego Koła Artystyczno-Naukowego mają znamiona praktyk zawodowych. Jak wynika z deklaracji nauczycieli akademickich większość studentów kierunku posługuje się językiem angielskim, w stopniu zgodnym z założeniami efektów kształcenia (na studiach I stopnia – poziom B2, na studiach II stopnia – poziom B2+). Dla studentów wybitnie utalentowanych stwarza się możliwość studiowania w ramach indywidualnego planu oraz indywidualnego programu studiów, na zasadach określonych w *Regulaminie studiów AM Bydgoszcz*. Studia na ocenianym kierunku umożliwiają ponadto indywidualizację procesu kształcenia dla studentów z niepełnosprawnością. Obowiązujące w tym zakresie w AM zasady zakładają podejmowanie konkretnych, jednostkowych decyzji w odniesieniu do każdego studenta odrębnie, z uwzględnieniem rodzaju i stopnia niepełnosprawności. W ostatnich latach w ramach ocenianego kierunku nie studiowały osoby z niepełnosprawnością. Analiza harmonogramu zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku wskazuje na uwzględnienie – w procesie jego tworzenia – zasad higieny procesu nauczania. Stwierdzono harmonijne rozłożenie zajęć dydaktycznych w harmonogramie na poszczególne dni tygodnia. Widoczna jest dbałość Jednostki o rozwój poczucia samodzielności i autonomiczności każdego ze studentów, co w przypadku studiów na ocenianym kierunku, w odniesieniu do obu afiliowanych w jego ramach specjalności, ma szczególnie doniosłe znaczenie.

2.2. System sprawdzania i oceniania stosowany na kierunku kompozycja i teoria muzyki, prowadzonym na Wydziale Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Dźwięku AM w Bydgoszczy zapewnia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Stosowane metody sprawdzania i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów kształcenia oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się. Zakres i stopień osiągnięcia efektów kształcenia uzyskanych przez studentów jest weryfikowany na wiele sposobów. W Uczelni dokonuje się to w szczególności poprzez system zaliczeń i egzaminów, w tym prace etapowe i

egzaminacyjne, realizację projektów, w tym artystycznych, prace dyplomowe. Poza Uczelnią natomiast poprzez osiągnięcia artystyczne studentów, pozycję absolwentów na rynku pracy i dalszą edukację. Sprawdzanie i ocenianie efektów kształcenia odbywa się podczas egzaminów semestralnych i końcowych oraz zaliczeń wyznaczonych w planie studiów. Oceny dokonuje prowadzący przedmiot lub komisja, według jawnych kryteriów, zgodnie ze skalą ocen zawartą w *Regulaminie studiów AM Bydgoszcz*. Egzaminy etapowe (semestralne) i końcowe przeprowadzane są przez komisje egzaminacyjne powołane przez Dziekana, w których skład wchodzi pedagogzy prowadzący zajęcia w ramach ocenianego kierunku. Ocena ostateczna jest średnią arytmetyczną ocen poszczególnych członków komisji (§ 9-12 *Regulaminu studiów AM Bydgoszcz*). Podczas trwania semestru efekty kształcenia sprawdzane są przez nauczycieli akademickich w sposób ciągły (np. realizowane projekty artystyczne) oraz w formie kolokwium (np. prace etapowe) i prac semestralnych. Podczas wizytacji dokonano m. in. analizy i oceny szeregu prac etapowych, semestralnych i dyplomowych. Prace etapowe, podobnie jak prace semestralne, archiwizowane są przez niektórych nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne w zakresie konkretnego przedmiotu. Analizie poddano m. in. prace z następujących przedmiotów: *kompozycja* (specjalność kompozycja, studia I i II st.), *analiza dzieła muzycznego* (specjalność teoria muzyki, studia II st.). Tematyka ocenianych prac etapowych, podobnie jak tematyka prac semestralnych w sposób naturalny odnosiła się w każdym przypadku do treści programowych przedmiotu zawartych w sylabusie. Tematyka prac dyplomowych jest ściśle związana ze specyfiką specjalności, w ramach której odbywa się dyplomowanie. Analiza i ocena prac dyplomowych dokonana podczas wizytacji pozwala na stwierdzenie wysokiego poziomu merytorycznego tych ostatnich. Pozytywnym elementem jest ponadto zbieżność ocen promotora i recenzenta, potwierdzona zbieżną oceną eksperta członka Zespołu Oceniającego. Analiza dokumentów potwierdza dobrą praktykę pisania obszernych i wnikliwych recenzji, uzasadniających przyznaną ocenę.

System sprawdzania i oceniania jest kompleksowy, a stosowane w jego ramach szczegółowe metody weryfikacji stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia dobrane zostały trafnie, z uwzględnieniem specyfiki i różnorodności szczegółowych efektów kształcenia właściwych dla poszczególnych modułów zajęć. Proces sprawdzania i oceny efektów kształcenia cechuje bezstronność, rzetelność, przejrzystość oraz wiarygodność i porównywalność wyników oceny, a studenci w procesie tym traktowani są w sposób równy. Jednostka stosuje dogodny dla studentów i akceptowany przez nich sposób i terminy informowania o kryteriach i metodach oceny oraz dostarcza studentom informację zwrotną o wynikach sprawdzenia i oceny osiągniętych efektów kształcenia. W organizacji procesu sprawdzania i oceny efektów kształcenia przestrzega się zasad higieny nauczania i uczenia się, co wyraża się m.in. w racjonalnym planowaniu przebiegu sesji egzaminacyjnej z unikaniem kumulacji kilku egzaminów w jednym dniu. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę w procesie sprawdzania i oceny efektów kształcenia, w tym w szczególności w sesjach egzaminacyjnych jest akceptowany przez studentów. W Jednostce wypracowano system wsparcia udzielanego studentom w procesie uczenia się ze strony nauczycieli akademickich, który należy ocenić pozytywnie. Rodzaj, formy, tematyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów, w tym projektów artystycznych oraz prac dyplomowych, a także osiągnięć artystycznych studentów są zgodne z koncepcją kształcenia na kierunku, efektami kształcenia, a także profilem kształcenia oraz dziedziną sztuki i dyscypliną artystyczną, do której odnoszą się efekty kształcenia określone dla ocenianego kierunku. Potwierdzeniem poziomu nauczania mogą być m. in. sukcesy indywidualne studentów kierunku, wśród których wymienić należy m. in. kwalifikowanie studenckich publikacji, w tym partytur do druku; zdobywanie przez studentów specjalności kompozycja nagród na ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach kompozytorskich, w tym m.in. podczas: konkursu muzycznego *Dolina Kreatywna* organizowanego przez TVP Kultura (Warszawa, 2014), II Międzynarodowego Konkursu Kompozytorskiego im. Ignacego Jana Paderewskiego *Paderewski In Memoriam* (Bydgoszcz, 2015, III Nagroda), Ogólnopolskiego Konkursu Kompozytorskiego *Legnica Cantat 49* (Legnica, 2017, III Nagroda), *24th Young Composers Meeting* w Apeldoorn (Holandia, 2018,

nagroda specjalna w postaci zamówienia kompozytorskiego dla National Youth Orchestra of the Netherlands), III Międzynarodowego Konkursu Kompozytorskiego im. Ignacego Jana Paderewskiego *Paderewski In Memoriam* (Bydgoszcz, 2018, wyróżnienie), Multimedia Music Competition East Asia w Jinan (Chiny, 2018, II Nagroda). Studenci kierunku są laureatami innych prestiżowych nagród i stypendiów, np. Nagrody Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Utwory studentów kierunku, specjalności kompozycja, prezentowane są podczas prestiżowych festiwali, w tym międzynarodowych odbywających się w kraju i zagranicą, np. podczas Międzynarodowego Festiwalu Kompozytorskiego *Gaudeamus Muziekweek* w Utrechcie (Holandia, 2018), wykonywane są w prestiżowych przestrzeniach koncertowych Europy np. sali koncertowej Royal Academy of Music (Londyn, 2018)⁴.

Przydatność osiąganych przez studentów efektów kształcenia zarówno podczas dalszego kształcenia (studia II stopnia), jak i na rynku pracy, potwierdzają najlepiej losy absolwentów badane przez AM w Bydgoszczy w ramach udziału w ogólnopolskim projekcie badania losów absolwentów uczelni artystycznych, koordynowanym przez Akademię Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie. W tym kontekście warto podkreślić fakt, że osiągnięte podczas studiów efekty kształcenia są przydatne zarówno podczas dalszego kształcenia, jak i do zaistnienia na rynku pracy oraz dalszej działalności zawodowej. Absolwenci studiów I stopnia ocenianego kierunku w zdecydowanej większości kontynuują studia na poziomie studiów II stopnia na macierzystym Wydziale. Absolwenci studiów II stopnia prowadzą własną działalność artystyczną, znajdują zatrudnienie jako nauczyciele przedmiotów teoretyczno-muzycznych w szkolnictwie artystycznym wszystkich szczebli, prowadzą działalność w zakresie prelekcji, publicystyki i krytyki muzycznej, pracę redakcyjną w prasie, radiu i telewizji, niekiedy prowadzą działalność animacyjną i organizacyjną na rzecz kultury.

2.3. Na kierunku kompozycja i teoria muzyki prowadzonym na Wydziale Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Dźwięku AM w Bydgoszczy stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste zasady rekrutacji kandydatów, uwzględniające efekty kształcenia, które mają osiągnąć studenci, a także zasady zaliczania kolejnych etapów studiów, w tym dyplomowania, zasady uznawania efektów i okresów kształcenia, jak też kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym oraz zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem edukacji formalnej, w tym poza systemem studiów. Wymagania stawiane kandydatom oraz kryteria stosowane w postępowaniu kwalifikacyjnym określa Senat AM Bydgoszcz mocą uchwały, podjętej z właściwym, zgodnym z przepisami prawa wyprzedzeniem w czasie. W sposób przejrzysty są one publikowane w formie papierowej (broszura informacyjna) i elektronicznej – strona internetowa Uczelni. Formułowane wobec kandydatów na studia I stopnia wymagania odnoszą się do wiedzy, umiejętności i predyspozycji twórczych, niezbędnych do podjęcia studiów, sprawdzanych w ramach postępowania. Kryteria kwalifikacji na oceniany kierunek, w powiązaniu z zapewnieniem doboru kandydatów dysponujących wiedzą, umiejętnościami i predyspozycjami na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, cechuje przejrzystość i selektywność. Podstawę kwalifikacji na studia I stopnia stanowią:

- w specjalności kompozycja – wyniki przeglądu minimum dwóch samodzielnie skomponowanych utworów, przeprowadzanego w obecności kandydata, wyniki sprawdzianu wiedzy i umiejętności z zakresu przedmiotów teoretycznych na poziomie szkoły muzycznej II stopnia, wyniki sprawdzianu w zakresie gry na fortepianie,

---

⁴ z uwagi na ograniczenia dotyczące możliwości publikacji danych osobowych nie jest możliwe podanie w tekście raportu imion i nazwisk nagrodzonych studentów oraz ich nauczycieli przedmiotu głównego - kompozycja.

- w specjalności teoria muzyki – wyniki sprawdzianów wiedzy i umiejętności z zakresu przedmiotów teoretycznych (kształcenie słuchu, harmonia funkcyjna, formy i style muzyczne) na poziomie szkoły muzycznej II stopnia, wyniki sprawdzianu w zakresie gry na fortepianie.

Podstawę kwalifikacji na studia II stopnia stanowią:

- w specjalności kompozycja – wyniki przeglądu minimum dwóch samodzielnie skomponowanych utworów o zróżnicowanej obsadzie, przeprowadzanego w obecności kandydata, wraz z omówieniem założeń warsztatowo-estetycznych własnych kompozycji, wyniki sprawdzianu z zakresu technik kompozytorskich XX i XXI wieku, wyniki sprawdzianu z zakresu znajomości twórczości muzycznej, w której zastosowane zostały XX-wieczne techniki kompozytorskie,

- w specjalności teoria muzyki – wyniki sprawdzianu z zakresu technik kompozytorskich XX i XXI wieku, wyniki sprawdzianu z zakresu znajomości twórczości muzycznej, w której zastosowane zostały XX-wieczne techniki kompozytorskie, wyniki sprawdzianu w zakresie historii i teorii form muzycznych, wyniki sprawdzianu w zakresie znajomości dzieł muzycznych najwybitniejszych twórców muzyki.

Każdy ze sprawdzianów jest punktowany w przyjętej skali. Końcowym wynikiem jest suma punktów uzyskanych przez kandydata z poszczególnych sprawdzianów stanowiących elementy postępowania kwalifikacyjnego. Postępowanie kwalifikacyjne przeprowadza Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna powołana przez dziekana Wydziału. Kryteria uwzględniane w postępowaniu kwalifikacyjnym zapewniają równe szanse dla kandydatów w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku, a zasady i procedury rekrutacji cechuje pełna bezstronność.

Jednostka wypracowała system dyplomowania odzwierciedlający specyfikę kierunku, wiążąc w sposób trafny zasady dyplomowania z efektami kształcenia, których osiągnięcie zakładane jest dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu kształcenia. Procedura dyplomowania określona została precyzyjnie w § 18 – 19 *Regulaminu studiów AM Bydgoszcz*. Egzamin dyplomowy na studiach I stopnia, określony jako egzamin licencjacki, obejmuje:

- w specjalności kompozycja: ocenę kompozycji przedłożonej w zapisie partyturowym (utwór kameralny – cykliczny lub symfoniczny), ocenę przedstawionego autoreferatu dotyczącego kompozycji licencjackiej oraz ocenę kolokwium,

- w specjalności teoria muzyki: ocenę pisemnej pracy licencjackiej o tematyce z zakresu historii i teorii muzyki, ocenę autoreferatu na temat pracy licencjackiej oraz ocenę kolokwium.

Egzamin dyplomowy na studiach II stopnia, określony jako egzamin magisterski, obejmuje:

- w specjalności kompozycja: ocenę kompozycji ujętej w wielką formę instrumentalną lub wokalnie-instrumentalną, przedłożonej w zapisie partyturowym, ocenę pisemnego autokomentarza do przedłożonej kompozycji, ocenę autoreferatu dotyczącego kompozycji magisterskiej oraz ocenę kolokwium.

- w specjalności teoria muzyki: ocenę pisemnej pracy magisterskiej o tematyce z zakresu historii i teorii muzyki, ocenę autoreferatu dotyczącego pracy magisterskiej oraz ocenę kolokwium.

Tematyka pisemnych prac dyplomowych uwzględnia treści kształcenia związane z kierunkiem studiów i specjalnością. Wersja elektroniczna pisemnej pracy dyplomowej zostaje poddana weryfikacji w systemie antyplagiatowym. Po zakończeniu procedury antyplagiatowej praca jest recenzowana przez recenzenta i opiniowana przez promotora. Podczas egzaminu dyplomowego następuje potwierdzenie uzyskanych efektów kształcenia, student proszony jest o ustosunkowanie się do recenzji, przeprowadzone zostaje kolokwium. Należy stwierdzić, że wypracowany w ramach ocenianego kierunku tryb przeprowadzania egzaminu dyplomowego stanowi przykład komplementarnego sprawdzania i oceniania w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (wygłoszenie autoreferatu, kolokwium). Wynik studiów wpisany w protokole egzaminu dyplomowego i na dyplomie stanowi średnią arytmetyczną ocen składowych egzaminu dyplomowego oraz oceny będącej średnią arytmetyczną wszystkich ocen końcowych uzyskanych w czasie studiów.

Jednostka zapewnia możliwość identyfikacji efektów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, w tym w innej jednostce Uczelni, bądź w innej uczelni, które cechuje

adekwatność do efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku studiów oraz kwalifikacji uzyskiwanych w wyniku jego ukończenia. Decyzje w tym zakresie podejmuje Dziekan na podstawie przedłożonych dokumentów (np. karta zaliczeń, indeks, sylabusy). Jednostka zapewnia możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem edukacji zinstytucjonalizowanej, w tym poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności do efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku studiów oraz kwalifikacji uzyskiwanych w wyniku jego ukończenia. Sposób przeprowadzania czynności związanych z potwierdzaniem efektów uczenia się określono w *Regulaminie potwierdzania efektów uczenia się*. Podczas wizytacji ustalono, że jak dotąd żaden ze studentów nie zwrócił się z wnioskiem o potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem edukacji formalnej, stąd nie jest możliwa ocena sposobu funkcjonowania przyjętej procedury.

Efekty kształcenia osiąmane w wyniku odbywania praktyk pedagogicznych potwierdzane są przez kierownika SPAMFN na podstawie wpisów dokonanych w karcie praktyk, obejmującej także wpisy hospicacji.

Efekty kształcenia osiąmane przez studentów dokumentowane są stosownymi zapisami w protokołach egzaminów dyplomowych, egzaminów końcowych i cząstkowych oraz zaliczeń odpowiednich dla danego przedmiotu, kolokwium i prac semestralnych, zrealizowanych projektów artystycznych, w tym prac dyplomowych. Podejmowane w Jednostce działania mające na celu doskonalenie zasad uznawania efektów i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, potwierdzania efektów uczenia się oraz zasad dyplomowania, także na podstawie wyników monitorowania i oceny progresji studentów, uznać należy za skuteczne. Informacje o wymaganiach stawianych kandydatom na studia na ocenianym kierunku i kryteriach uwzględnianych w postępowaniu kwalifikacyjnym, zasadach potwierdzania efektów uczenia się, uznawania efektów i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także zasadach dyplomowania są dostępne zarówno w wersji papierowej, jak i publikowane na stronie internetowej Uczelni. Materiały te cechuje kompletność, aktualność, rzetelność, zrozumiałość i zgodność z potrzebami kandydatów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Program i plan studiów dla ocenianego kierunku oraz formy i organizacja zajęć, a także czas trwania kształcenia i szacowany nakład pracy studentów, mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji odpowiadających zarówno I, jak i II poziomowi kształcenia. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku wykazuje pełną zgodność z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia aktualny stan wiedzy w zakresie dyscypliny artystycznej, do której odnoszą się efekty kształcenia, w tym wyniki prowadzonych w Jednostce twórczych prac artystycznych oraz badań. Stosowane metody kształcenia wykazują pełną orientację na studenta, motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności wymagają udziału w twórczych pracach artystycznych prowadzonych w Jednostce. System sprawdzania i oceniania zapewnia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Stosowane w ramach tegoż systemu metody sprawdzania i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów kształcenia oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się. W Jednostce stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste zasady rekrutacji kandydatów, uwzględniające efekty kształcenia, które mają osiągnąć studenci, a także zasady zaliczania kolejnych etapów studiów, w tym dyplomowania, zasady uznawania efektów i okresów kształcenia, jak też kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym oraz zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1. Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości (WSZJK) w Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy (AMFNB) funkcjonuje na podstawie Uchwały nr 5 Senatu AMFN z 31 marca 2015 r. ws. powołania Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (UKZJK). Powyższy dokument określa zadania UKZJK, m.in. monitorowanie, analizowanie i doskonalenie WSZJK, podejmowanie działań o charakterze koncepcyjnym i organizacyjnym, formułowanie wytycznych, współprace z Dziekanami i Wydziałowymi Komisjami ds. Jakości Kształcenia, czy Senacką Komisją ds. Organizacji i Rozwoju Uczelni. Uchwała nie wskazuje jednak szczegółowych wytycznych dot. weryfikacji jakości kształcenia czy możliwych do zastosowania w Jednostce procedur.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi podczas wizytacji WSZJK w AMFNB nadzorowany jest przez Prorektora ds. Dydaktyki, Uczelnianą Komisję ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Senacką Komisję ds. Organizacji i Rozwoju Uczelni, których zadaniem jest zbieranie i analizowanie wszelkich postulatów w zakresie doskonalenia procesu dydaktycznego.

Ponadto na Wydziałach powoływane są Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia (WKJK). Uchwałą nr 1/2015 Rady Wydziału Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Dźwięku z dnia 17 marca 2015 r. została utworzona WKJK i tym samym nieformalnie zawieszono działalność funkcjonującej wcześniej Rady Programowej. W skład zarówno WKJK oraz Rady Wydziału wchodzi przedstawiciele studentów, co oceniane jest pozytywnie.

Od roku 2015 powołany został również Wydziałowy Zespół ds. Współpracy z Podmiotami Zewnętrznymi. Reprezentanci pracodawców nie wchodzi w skład Zespołu, jak również nie są członkami WKJK, a ich ewentualne zaangażowanie w WSZJK może dokonywać się poprzez kontakty i indywidualne spotkania z przedstawicielami Jednostki, co oceniane jest jako poprawne rozwiązanie, wymagającej jednak usprawnień.

Projektowanie i zatwierdzanie programów kształcenia jak również monitorowanie i okresowe przeglądy programu kształcenia z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy odbywa się głównie poprzez działania WKJK oraz Radę Wydziału. Informacje uzyskane podczas wizytacji potwierdzają, iż Jednostka nie posiada formalnie określonych przez Senat Uczelni wytycznych dla Rady Wydziału, dotyczących tworzenia programu kształcenia. Zgodnie ze Statutem AMFNB do kompetencji Rady Wydziału należy ustalanie ogólnych kierunków działalności Wydziału oraz uchwalanie, po zasięgnięciu opinii właściwego organu Samorządu Studenckiego, programów kształcenia, w tym planów studiów po określeniu w drodze uchwały przez Senat efektów kształcenia dla danego kierunku. Statut Uczelni odnosi się także do doskonalenia programu kształcenia w oparciu o zatwierdzone na posiedzeniu Rady Wydziału wyniki oceny realizacji efektów kształcenia skonsultowane z gronem pedagogów.

Programy kształcenia w Jednostce zaprojektowane zostały w oparciu o zatwierdzone przez Senat AMFNB efekty kształcenia, które są kompatybilne z efektami obszarowymi. Zgodnie z zasadami przyjętymi w wizytowanej Jednostce, za bieżące monitorowanie oraz okresowy przegląd programu kształcenia odpowiada WKJK, która analizuje wnioski kierowane przez pedagogów i studentów oraz

interesariuszy zewnętrznych (np. współpracujące z Jednostką instytucje) i postuluje Radzie Wydziału wprowadzenie korekt służących doskonaleniu programu studiów, co potwierdzają m.in. protokoły z posiedzeń WKJK, np. informacja o uaktualnieniu sylabusów przedmiotów fakultatywnych pod kątem dostosowania do planu studiów (posiedzenie WKJK z dn.18.12.2018); korekta planu studiów II stopnia dot. zmiany w kwalifikowaniu wybranych przedmiotów do grup - kierunkowych, podstawowych i ogólnych (posiedzenie WKJK z dn. 26.09.2018), jak również analiza i zatwierdzanie zmian wynikających z propozycji studentów, czy potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego takich jak opracowanie nowej specjalności Sound Design (posiedzenie z dn.15.03.2018), czy wprowadzenie korekty do planu studiów dla specjalizacji muzyka dla multimediiów – zgodnie ze sugestiami studentów przedmiot Gry komputerowe realizowany jest przez 4 semestry na I i II roku studiów (posiedzenie WKJK z dn. 6.03.2017). Zgodnie z weryfikowanymi przez ZO protokołami WKJK działania w obszarze programów kształcenia realizowane są przez WKJK systematycznie także przez cały rok 2016 oraz 2015, co oceniane jest bardzo pozytywnie. Na uwagę zasługuje jednak fakt, iż jest to główny i jedyny zakres działalności WKJK, wcześniej przez lata 2013 - 2015 realizowany przez Radę Programową. Rekomenduje się rozważenie powrotu do funkcjonowania Rady Programowej z przydzieleniem jej zakresu działań związanych z tworzeniem, modyfikacją i monitorowaniem programów studiów oraz dodatkowo weryfikacją kompetencji WKJK pod kątem kompleksowości działań związanych z jakością kształcenia w Jednostce. Usprawnienia wymaga także zaangażowanie w powyższym obszarze przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, którzy nie są formalnie włączeni w prace WKJK. Posiedzenia Wydziałowego Zespołu ds. współpracy z podmiotami zewnętrznymi odbywające się raz do roku dotyczyły tematów różnorodnej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, np. nawiązanie współpracy i współuczestnictwa informatyków i specjalistów IT w przygotowywanym projekcie RID (posiedzenie z dn. 22.05.2018), nawiązanie współpracy z bydgoskim Stowarzyszeniem Andrzeja Szwalbego „Dziedzictwo” w celu włączenia się w nurt badań dot. lokalnej kultury muzycznej (posiedzenie z dn. 16.05.2017), kontynuacja działań związanych z możliwością organizacji koncertów kompozytorskich w Sali Filharmonii Pomorskiej (posiedzenie z dn. 17.05.2016). Weryfikacja protokołów nie wykazała jednak informacji odnośnie uwag dotyczących programów, zgłaszanych przez pracodawców poza obszarem funkcjonowania Zespołu.

Efekty kształcenia są weryfikowane poprzez system ocen zdefiniowany w Regulaminie Studiów, wprowadzony Uchwałą nr 6 Senatu AMFNB dn. 17 kwietnia 2018 r. co można ocenić pozytywnie. Sprawdzanie i ocenianie efektów kształcenia odbywa się podczas egzaminów semestralnych i końcowych oraz zaliczeń wyznaczonych w planie studiów. Egzaminy etapowe (semestralne) i końcowe przeprowadzane są przez komisje egzaminacyjne powołane przez Dziekana, w skład których wchodzi pedagogzy prowadzący zajęcia z danego przedmiotu oraz Dziekan (lub jego zastępca) jako przewodniczący komisji. Ocena jest średnią arytmetyczną ocen wystawionych przez poszczególnych członków komisji. W czasie trwania semestru efekty kształcenia sprawdzane są przez pedagogów w sposób ciągły (np. realizowane projekty artystyczne) oraz w formie kolokwii (prace etapowe) i prac semestralnych. Efekty kształcenia osiągnięte przez studentów w trakcie studiów dokumentowane są w protokołach egzaminów dyplomowych, egzaminów końcowych i częściowych oraz zaliczeń odpowiednich dla danego przedmiotu. Osiągnięte efekty kształcenia potwierdzają również kolokwia i prace semestralne, zrealizowane projekty artystyczne, w tym prace dyplomowe, zaświadczenia o odbytych praktykach, co także przyjmuje się jako poprawne rozwiązanie.

Jedną z głównych form analizy jakości kształcenia realizowaną na Wydziale jest przeprowadzana wśród studentów ankietyzacja zajęć dydaktycznych, wykorzystywana także do oceny okresowej pracownika, która odbywa się zgodnie z Zarządzeniem Rektora AMFN nr 1/R/01-06/2018 z dnia 1 czerwca 2018 r. ws. oceny okresowej dokonywanej przez studentów i doktorantów w AMFNB. Zgodnie z Zarządzeniem każdy student i doktorant ma prawo do oceny nauczycieli akademickich po zakończeniu każdego cyklu zajęć dydaktycznych, poprzez logowanie do systemu USOS, ankiety są anonimowe. Wydrukowane

ankiety są przekazywane do Rektora Uczelni, a następnie przechowywane w Dziale Kadr. Ankiety studenckie są wykorzystywane także przy ocenie okresowej w ramach prac Wydziałowej Komisji ds. Oceny kadry, zgodnie z Zarządzeniem nr 2/R/16-03/2017 Rektora AMFN z dnia 16 marca 2017 r. W poprzednich latach ankietyzacja była przeprowadzana na ankietach papierowych, tzw. *Arkuszach oceny pedagoga*. W ramach badania studenci dokonują oceny w skali 0-5 i odpowiadają na pytania dotyczące: prawidłowości realizacji zajęć dydaktycznych; rozkładu materiału i terminu zaliczania przedmiotu, sposobu prowadzenia zajęć pod kątem motywacji do: samorozwoju, pracy badawczej, publicystycznej, udziału w konkursach, koncertach. Kwestionariusz ankiety składa się z 6 pytań oraz zawiera wolne miejsce przeznaczone na wypowiedź otwartą, w tym umożliwia zamieszczenie dodatkowych opinii i uwag. W toku wizytacji uzyskano od Władz Jednostki informację, iż ankietyzacja studentów nie jest w pełni skutecznym narzędziem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, służącym do monitorowania i doskonalenia programu studiów ze względu na niewielką liczbę studentów oraz zwrotność ankiet. Należy jednak zwrócić uwagę na brak zbiorczych podsumowań ankietyzacji zajęć, która pozwoliłaby na sformułowanie wniosków i przygotowanie ewentualnych działań naprawczych.

W opinii Władz Jednostki relacja mistrz- uczeń odgrywa istotną rolę przy konstrukcji i doskonaleniu programu kształcenia oraz sposobów jego realizacji. Podczas spotkania z ZO studenci oznajmili, że wszystkie sprawy omawiają także na bieżąco z Władzami Wydziału i nauczycielami akademickimi. Powyższe działania przyjmuje się jako poprawne, natomiast należy zwrócić uwagę na fakt, że równocześnie studenci wskazali na brak informacji zwrotnej dot. wyników ankietyzacji. Nie wprowadzono także systemu nagród dla najlepiej ocenianych prowadzących oraz mechanizmu mającego na celu podniesienie kompetencji dydaktycznych nisko ocenianych wykładowców.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi podczas wizytacji po zakończonej ankietyzacji Dziekani odbywają rozmowy z osobami, które uzyskały najniższe oceny. Nie funkcjonuje jednak w Jednostce system hospitacji, który w wielu przypadkach umożliwiłby podniesienie jakości prowadzonych zajęć. Dodatkowo ankietyzacja w żaden sposób nie jest uwzględniona w działaniach WKJK, co wymaga usprawnienia.

3.2. Wizytowana Jednostka zapewnia publiczny dostęp do niezbędnych informacji głównie poprzez stronę internetową. Częstotliwość umieszczania informacji w zakładce aktualności uzależniona jest od natężenia generowanych wiadomości. W październiku 2018 (stan na dzień 23.10.2018) zamieszczono 22 wpisy informacyjne. Ocena publicznego dostępu jest realizowana w trybie semestralnym. Dziekan przeprowadza kwerendę strony i konsultując jej zawartość z użytkownikami oraz administratorem zleca niezbędne korekty, co przyjmuje się jako poprawne rozwiązanie. Niezbędne informacje dla kandydatów na studia można uzyskać na stronie internetowej Uczelni na podstawie informatorów uczelnianych lub wydziałowych, a także bezpośrednio od Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej. Wszystkie wiadomości niezbędne dla studentów, w tym obowiązujące regulaminy (plany i harmonogramy studiów, sylabusy, działalność Studenckich Kół Naukowych, niezbędne regulaminy) oraz informacje o organizacji roku akademickiego i plany zajęć są dostępne na stronie internetowej Uczelni w sekcji przeznaczonej dla studentów. Ponadto każdy student posiada indywidualne konto w systemie USOS. Rekomenduje się jednak uzupełnienie systemu USOS o wszelkie istotne informacje niezbędne studentom, m.in. o kontakt do prowadzących, co zostało zgłoszone przez studentów podczas wizytacji.

Poza elektronicznymi kanałami informacje są również podawane do publicznej wiadomości w tradycyjny sposób, w formie ogłoszeń wywieszanych w gablotach obok dziekanatu lub na drzwiach pokoi pracowników (terminy konsultacji).

Strona internetowa Uczelni (<http://www.amuz.bydgoszcz.pl>) zawiera wszystkie potrzebne informacje związane z planem studiów, harmonogramem zajęć. Na bieżąco aktualizowane są informacje dotyczące uczelnianych aktów prawnych. Studenci za pośrednictwem ww. strony mogą zapoznać się z zasadami dyplomowania, czy sylabusami poszczególnych przedmiotów. Opublikowane są tam również wszelkie potrzebne dokumenty i regulaminy na temat: programu mobilnościowego Erasmus +, czy przyznawania

pomocy materialnej. Na stronie internetowej Uczelni umieszczone są niezbędne informacje dla kandydatów na studia związane z rekrutacją. Rekomenduje się aktualizację strony o informacje związane ze strategią i misją rozwoju Uczelni, jak również aktualizację BIP AMFNB i bieżące wprowadzanie niezbędnych treści zgodnie z Ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Zgodność systemu informacji z potrzebami interesariuszy zewnętrznych, a także skuteczność wykorzystania wyników oceny publicznego dostępu do informacji w podnoszeniu jego jakości, w tym zgodności z potrzebami odbiorców można ocenić pozytywnie.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Mocne strony. Na uwagę zasługuje systematyczna praca WKJK oraz Kolegium Dziekańskiego. Pozytywnie ocenia się także działania formalne oraz nieformalne podejmowane przez Władze Wydziału w zakresie m.in. wprowadzania zmian w programie studiów, wynikających z inicjatywy studentów oraz interesariuszy zewnętrznych. Uczelnia zapewnia dostęp do kluczowych i ważnych dla studentów informacji, dotyczących procesu kształcenia. Student online może zapoznać się z sylabusami poszczególnych przedmiotów, które są również dostępne w formie papierowej w Dziekanacie. Na uwagę zasługuje praca Dziekanatu i kompetentna obsługa studentów. Pracownicy zapewniają także pomoc w bieżących sprawach związanych z tokiem studiów.

Słabe strony. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programu kształcenia można ocenić jako zadowalającą. System Zapewnienia Jakości Kształcenia wymaga dalszych usprawnień. Brak jest często konsekwentnych działań wynikających z przeprowadzanych analiz i dyskusji, jak również kompleksowej analizy oraz współpracy pomiędzy poszczególnymi organami odpowiadającymi za jakość kształcenia na Wydziale. Niezbędna jest weryfikacja działań Jednostki w zakresie jakości kształcenia i wskazanie spójnych kompleksowych kierunków i obszarów WSZJK (m.in. na poziomie rekrutacji, programów studiów, weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia, ankietyzacji, oceny okresowej pracowników, zasad dyplomowania, warunków studiowania, działalności artystycznej, infrastruktury). Brak informacji zwrotnej dla studentów w formie zbiorczych wyników dotyczących oceny pracy nauczycieli akademickich. W spotkaniach Zespołu ds. współpracy z podmiotami zewnętrznymi nie biorą udziału przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Wymagana jest aktualizacja Biuletynu Informacji Publicznej Uczelni.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

1. W ramach wzmocnienia skuteczności Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości kształcenia rekomenduje się:

- a) określenie kompleksowych wytycznych funkcjonowania WSJK w ramach obszarów: rekrutacji programów studiów, weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia, ankietyzacji, oceny okresowej pracowników, zasad dyplomowania, warunków studiowania, działalności artystycznej, infrastruktury;
- b) wprowadzenie podsumowań zbiorczych z oceny okresowej pracowników oraz ankietyzacji zajęć prowadzonej przez studentów, które pozwolą na sformułowanie wniosków i przygotowanie ewentualnych działań naprawczych; zapewnienie zwrotności informacji wszystkim zainteresowanym grupom interesariuszy;
- c) wprowadzenie hospitacji zajęć młodszych pracowników Jednostki, które umożliwią podniesienie jakości prowadzonych zajęć,
- d) weryfikacja kompetencji Komisji ds. Jakości Kształcenia z włączeniem w zakres działań Komisji kompleksowo wszystkich obszarów funkcjonujących w ramach WSZJK i rozważenie

powrotu do funkcjonowania Rady Programowej z przydzieleniem jej zakresu działań związanych z tworzeniem i modyfikacją programów studiów;

e) wymagana jest aktualizacja Biuletynu Informacji Publicznej Uczelni na stronie internetowej z uwzględnieniem bieżących treści zgodnie z Ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

4.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry

4.2. Obsada zajęć dydaktycznych

4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1. W Raporcie samooceny wskazano, że: *Kadrę dydaktyczną kierunku kompozycja i teoria muzyki tworzy 38 pedagogów, wśród których 4 legitymuje się tytułem profesora sztuk muzycznych, 11 stopniem doktora habilitowanego sztuk muzycznych, 10 stopniem doktora sztuk muzycznych lub doktora nauk, 13 tytułem zawodowym magistra. Przedmioty kierunkowe i podstawowe, kluczowe dla zakładanych efektów kształcenia, prowadzą nauczyciele akademicki reprezentujący w większości dyscyplinę podstawową Kompozycja i teoria muzyki – 21 osób (3 pedagogów z tytułem profesora, 8 – stopniem doktora habilitowanego sztuk muzycznych, 5 – stopniem naukowym doktora lub doktora sztuk muzycznych, 5 – tytułem zawodowym magistra; 7 z wyżej wymienionych nauczycieli prowadzi zajęcia wyłącznie na studiach I stopnia, pozostali na studiach I i II stopnia. Analiza dorobku kadry pedagogicznej wymienionej w zestawieniu przekazanym Zespołowi Oceniającemu podczas wizytacji oraz przedstawionego szczegółowo w Raporcie samooceny Jednostki w kontekście powyższego zestawienia pozwoliła stwierdzić, iż dorobek ten nie budzi żadnych wątpliwości co do jakości i aktualności i tworzy pełne warunki do zapewnienia osiągnięcia kluczowych – kierunkowych efektów kształcenia, jakie Jednostka zobowiązuje się zapewnić studentom w toku studiów. Należy również podkreślić wysokie kompetencje dydaktyczne kadry - zwłaszcza tej grupy osób, która legitymuje się tytułem profesora sztuk muzycznych lub stopniem doktora habilitowanego sztuk muzycznych. Dokonania artystyczne i naukowe znacznej części nauczycieli akademickich, reprezentujących dyscyplinę podstawową, jest oceniany w środowisku muzycznym wysoko lub bardzo wysoko.*

W zestawieniu wymieniono także nauczycieli reprezentujących dyscypliny pokrewne, tj. dyrygentura, instrumentalistyka, reżyseria dźwięku (1 pedagog z tytułem profesora, 3 – stopniem doktora habilitowanego sztuk muzycznych, 1 – stopniem doktora sztuk muzycznych, 2 – tytułem zawodowym magistra, co świadczy o kompleksowości i różnorodności kompetencji kadry, a zarazem jej ścisłym, merytorycznym powiązaniu z dyscypliną kompozycja i teoria muzyki. Pozostała część kadry dydaktycznej posiada wykształcenie odpowiednie do profilu wykładanych przedmiotów, np. lingwiści nauczają języki obce, prawnik – przedmiot Ochrona własności intelektualnej itp.

Trzon kształcenia, czyli przedmioty kierunkowe są prowadzone przez wysoko wyspecjalizowaną kadrę osiągającą liczne sukcesy naukowe i artystyczne, także w skali międzynarodowej, co szerzej omówiono podczas analizy spełniania kryterium 6.; ponadto o wysokich kompetencjach dydaktycznych i artystycznych kadry świadczyć mogą także sukcesy krajowe i międzynarodowe studentów na konkursach i festiwalach.

4.2. Na podstawie udostępnionych w Raporcie samooceny kierunku danych dotyczących kadry prowadzącej zajęcia dydaktyczne, można stwierdzić, że wobec żadnej z osób, których dorobek naukowy i dydaktyczny przedstawiono, nie ma zastrzeżeń w zakresie zgodności kompetencji, w tym: wykształcenia, posiadanego stopnia lub tytułu naukowego (albo zawodowego) i dorobku naukowego lub artystycznego z wykładanymi przedmiotami. Przedstawione obszernie sprawozdanie dotyczące obsady zajęć potwierdza, iż kompetencje i doświadczenia nauczycieli akademickich prowadzących przedmioty

kierunkowe wpisują się w tematykę i zakres badań prowadzonych przez Jednostkę. Przedmioty związane z badaniami naukowymi w dziedzinie sztuki związane z kierunkiem kompozycja i teoria muzyki prowadzone są przez wspomnianych w punkcie 4.1. nauczycieli akademickich reprezentujących dyscyplinę podstawową. Kompozytorzy prowadzą np. następujące zajęcia: Kompozycja, Kompozycja muzyki teatralnej i filmowej (specjalność kompozycja, studia I i II stopnia). Wprowadzenie do muzyki elektroakustycznej (specjalność kompozycja, I stopień), Kompozycja muzyki elektroakustycznej (specjalność kompozycja, II stopień). Kwalifikacje, w tym praktyczne doświadczenia i dorobek artystyczny nauczycieli akademickich-kompozytorów prowadzących zajęcia w wizytowanej Jednostce są w pełni powiązane z efektami kształcenia i treściami wymienionych wyżej przedmiotów jak i pozostałych, których treści są ściśle związane z warsztatem kompozytora (np. Instrumentacja, studia I stopnia; Instrumentacja muzyki współczesnej – studia II stopnia). Teoretycy muzyki prowadzą natomiast przedmioty z zakresu teorii muzyki, np. Muzyka polska XX i XXI wieku, Literatura muzyczna (studia I stopnia, specjalności: kompozycja, teoria muzyki); Analiza dzieła muzycznego (studia II stopnia, specjalności: kompozycja, teoria muzyki). Kwalifikacje, w tym wiedza teoretyczna i praktyczne doświadczenia w zakresie aktualnych metod analizy muzycznej nauczycieli akademickich-teoretyków są adekwatne do efektów kształcenia i treści wymienionych wyżej przedmiotów jak również innych, których treści są ściśle związane z kompetencjami z zakresu teorii muzyki (np. Konsultacje pracy licencjackiej – studia I stopnia; Praca magisterska – studia II stopnia).

Pozostają jeszcze przedmioty, w których - ze względu na treści programowe i efekty kształcenia – obsada wymaga specjalistów z zakresu dyscyplin pokrewnych, wymienionych w punkcie 4.1., np. przedmiot Fortepian (studia I stopnia, specjalności: kompozycja, teoria muzyki) jest prowadzony przez nauczycieli akademickich reprezentujących dyscyplinę instrumentalistyka; przedmiot Wprowadzenie do dyrygowania wymaga specjalisty z zakresu dyrygentury, a ten warunek jest również spełniony w przypadku obsady tego przedmiotu w wizytowanej Jednostce.

Z uwagi na brak informacji o dorobku artystycznym/dydaktycznym nie można ocenić oceny obsady zajęć, w tym kompetencji dydaktycznych i doświadczenia osoby prowadzącej, w odniesieniu do Muzyki jazzowej i rozrywkowej (studia II stopnia, specjalności: kompozycja, teoria muzyki).

4.3. Polityka kadrowa Władz kierunku jest niezwykle skuteczna. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym nauczyciele akademicy potwierdzili, że mogą liczyć np. na współfinansowanie kosztów wyjazdów na konferencje, a młodszy nauczyciele akademicy mają zagwarantowane wsparcie finansowe niezbędne przy przeprowadzaniu awansu na stopień doktora lub doktora habilitowanego. Władze Wydziału, w ramach którego funkcjonuje oceniany kierunek, dbają o najwyższy poziom kadry dydaktycznej a także o jej permanentny rozwój oraz zdobywanie nowych doświadczeń, czego wyrazem może być szerokie uczestnictwo nauczycieli akademickich w różnych międzynarodowych sympozjach i konferencjach naukowych, warsztatach i seminariach, a także w prezentacjach własnych utworów podczas koncertów kompozytorskich (udział kadry w działaniach na rynku międzynarodowym szerzej opisano w analizie spełniania kryterium 6). Władze Wydziału Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Dźwięku stosują system motywacyjny i wspierający rozwój naukowy lub artystyczny, podnoszą także kompetencje dydaktyczne kadry pedagogicznej poprzez: finansowanie z dotacji na utrzymanie potencjału badawczego Jednostki indywidualnych projektów artystyczno - naukowych pracowników; finansowanie przewodów i postępowań kwalifikacyjnych; włączaniu młodych pracowników naukowych do realizowanych projektów badawczych, w tym projektów międzynarodowych; wnioskowanie do Rektora o nagradzanie pracowników wyróżniających się dokonaniem w dydaktyce i działalności artystyczno-naukowej. W latach 2013 - 2018 w wyniku przeprowadzonych postępowań kwalifikacyjnych, kadra kierunku zyskała: 3 osoby ze stopniem naukowym doktora sztuki, 6 osób ze stopniem naukowym doktora habilitowanego sztuki, 1 osobę z tytułem profesora. Na wizytowanym kierunku prowadzona jest także ocena okresowa pracowników, której dokonuje powołana przez Dziekana komisja do spraw oceny kadry. Składnikami tej oceny są: praca dydaktyczna (ocena w formie ankiet studenckich), praca artystyczna i

naukowa, działalność organizacyjna. Nie prowadzi się hospitacji zajęć dydaktycznych. Ocena końcowa formułowana jest przez wydziałową komisję na podstawie przedstawionych osiągnięć naukowo - artystycznych, dydaktycznych i organizacyjnych w czterostopniowej skali (wyróżniająca, pozytywna, warunkowa, negatywna). W Raporcie Samooceny Jednostki można przeczytać, że: *wyniki oceny służą doskonaleniu metod kształcenia poprzez motywowanie kadry do systematycznego aktualizowania treści programowych i technik ich przekazywania*, jednak poza złożeniem ankiet do teczek osobowych nauczycieli, komisja nie tworzy zbiorczego protokołu podsumowującego wyniki przeprowadzonej oceny okresowej, który mógłby stanowić podstawę dla Władz Wydziału, na którym prowadzony jest oceniany kierunek, do wdrażania realnego monitoringu i doskonalenia systemu zapewniania wysokiej jakości kształcenia.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Mocne strony. Kadra kierunku kompozycja i teorii muzyki jest wysoko wykwalifikowana w zakresie dydaktyki oraz posiada aktualny dorobek artystyczny i naukowy powiązany z badaniami prowadzonymi w Jednostce oraz umożliwia osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku i realizacji programu studiów. Przedmioty kierunkowe są prowadzone przede wszystkim przez nauczycieli akademickich reprezentujących dyscyplinę podstawową – tzn. kompozycja i teoria muzyki, osiągają oni liczne sukcesy naukowe i artystyczne, także w skali międzynarodowej. Ponadto zajęcia są prowadzone przez pedagogów reprezentujących dyscypliny pokrewne, co świadczy o kompleksowości i różnorodności kompetencji kadry, a zarazem jej ścisłym merytorycznym powiązaniu z dyscypliną kompozycja i teoria muzyki. Na podstawie dostępnych danych należy stwierdzić, iż obsada zajęć dydaktycznych jest prawidłowa. Na ocenianym kierunku prowadzony jest monitoring jakości kształcenia i kwalifikacji kadry w postaci oceny okresowej nauczycieli akademickich, którego składowym elementem jest m.in. ankieta, w ramach której studenci oceniają poziom prowadzonych zajęć. Władze Wydziału dbają o najwyższy poziom kadry dydaktycznej a także o jej permanentny rozwój, a także motywują w różnych formach do aktywności artystycznej i naukowej, a także podnoszenia kompetencji dydaktycznych.

Słabe strony. Brak możliwości oceny obsady zajęć, w tym kompetencji dydaktycznych i doświadczenia osoby prowadzącej, w odniesieniu do Muzyki jazzowej i rozrywkowej (studia II stopnia, specjalności: kompozycja, teoria muzyki). Nie są prowadzone hospitacje zajęć, co nie daje pełnego obrazu kompetencji nauczycieli, zwłaszcza tych z niewielkim stażem dydaktycznym. Nie tworzy się zbiorczego protokołu podsumowującego wyniki przeprowadzonej okresowej oceny kadry, który mógłby stanowić podstawę dla Władz Wydziału, na którym prowadzony jest oceniany kierunek, do wdrażania realnego monitoringu i doskonalenia systemu zapewniania wysokiej jakości kształcenia.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

1. Należy uzupełnić informacje dotyczące kompetencji dydaktycznych i doświadczenia osoby prowadzącej przedmiot Muzyka jazzowa i rozrywkowa (studia II stopnia, specjalności: kompozycja, teoria muzyki).

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym stanowi istotny element w całym procesie kształcenia studentów kierunku kompozycja i teoria muzyki; jej efekty znajdują swoje odzwierciedlenie w następujących działaniach, które są podejmowane w wizytowanej Jednostce:

- stwarzanie studentom możliwości prezentacji własnych dokonań artystyczno-naukowych poza siedzibą macierzystej Uczelni;
- wprowadzenie nowych specjalizacji na studiach II stopnia (muzyka dla multimediiów, kompozycja muzyki filmowej i teatralnej) w ramach specjalności kompozycja, które cieszą się dużym zainteresowaniem w środowisku muzycznym - zgodnie z aktualnymi potrzebami, jakie można zaobserwować na rynku pracy;
- aktualizowanie treści programowych – zgodnie z oczekiwaniami pracodawców (np. dostosowywanie rodzaju i treści metodyk nauczania – przeznaczonych dla studentów, którzy zamierzają uzyskać uprawnienia pedagogiczne – do obowiązujących programów nauczania i unormowań prawnych dotyczących szkolnictwa muzycznego I i II stopnia.

Koncerty, w ramach których prezentowane są utwory studentów (kompozytorów), odbywają się nie tylko w Uczelni, ale również poza jej siedzibą. Imprezy uczelniane organizowane są przez Studenckie Koło Artystyczno-Naukowe AM w Bydgoszczy, w tym również przy współdziałaniu instytucji zewnętrznych – np. *Koncert – Prezentacja. Warsztaty kompozytorsko-dyrygenckie pt. „Notacja i praktyka wykonawcza muzyki współczesnej”* (2015) został zorganizowany przy współpracy z Węgierskim Instytutem Kultury w Warszawie. Warto przy tej okazji zwrócić uwagę, iż problematyka ww. warsztatów stanowi przykład troski Władz Jednostki o aktualizowanie w różnych formach wiedzy i umiejętności studentów w zakresie szeroko pojętej teorii muzyki.

Sz szczególnie istotną rolę ogrywają te koncerty, które odbywają się poza Uczelnią. Dają one możliwość studentom – młodym adeptom sztuki kompozytorskiej - konfrontacji własnych wizji artystycznych z odczuciami zewnętrznych odbiorców – słuchaczy wywodzących się spoza środowiska muzycznego. Ponadto w koncertach biorą czynny udział studenci specjalności teorii muzyki, którzy wygłaszają prelekcje, co daje możliwość opanowania sztuki wygłaszania słowa o muzyce. Warto podkreślić, iż w programach koncertów, odbywających się poza Uczelnią, odnajdziemy nie tylko kompozycje studentów, ale również utwory ich mistrzów – nauczycieli akademickich bydgoskiej AM. Do prestiżowych przedsięwzięć artystycznych odbywających się poza siedzibą bydgoskiej AM, podczas których prezentowane są wybrane kompozycje studentów i utwory pedagogów Akademii Muzycznej, należy zaliczyć m.in. : Festiwal Muzyki Współczesnej „Nowa Muzyka”, odbywający się raz w roku. Jest on organizowany przez: Związek Kompozytorów Polskich, Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy, Wydział Edukacji Muzycznej Uniwersytetu Jana Kazimierza w Bydgoszczy, Państwowy Zespół Szkół Muzycznych im. Artura Rubinsteina w Bydgoszczy, Zespół Szkół Muzycznych im. Karola Szymanowskiego w Toruniu, a także Dwór Artusa w Toruniu. W 2017 roku koncerty, w ramach tego przedsięwzięcia, odbyły się w: uniwersyteckiej Auli Copernicanum, Miejskim Centrum Kultury, Dworze Artusa w Toruniu. Ostatnia 6. edycja tego festiwalu, oparta na opisanych wyżej zasadach współpracy, odbyła się wiosną 2018 roku. Podobne koncerty, podczas których prezentowane są utwory studentów kompozycji oraz ich mistrzów odbywają się w Inowrocławiu w ramach cyklu pt. *MUSICA VARIA EST*. W związku z powołaniem na studiach II stopnia nowych specjalizacji: muzyka filmowa i teatralna oraz muzyka dla multimediiów (pierwszy cykl kształcenia zakończy się w bieżącym roku akademickim) nauczyciele akademicy wizytowanego kierunku studiów nawiązali kontakty z Państwową Wyższą Szkołą Filmową, Telewizyjną i Teatralną im. L. Schillera w Łodzi; ponadto Władze Jednostki prowadzą rozmowy z przedstawicielami bydgoskiej firmy „Vivid Games” – potentatem na rynku gier komputerowych.

Studenci, którzy zamierzają uzyskać uprawnienia pedagogiczne do nauczania teoretycznych przedmiotów muzycznych w szkolnictwie muzycznym I i II stopnia, mają zagwarantowane miejsca praktyk pedagogicznych. Odbywają się one w: Państwowym Zespole Szkół Muzycznych im. Artura Rubinsteina w Bydgoszczy oraz Szkole Muzycznej I stopnia w Chojnicach.

W ocenianej Jednostce funkcjonuje 3-osobowy Wydziałowy Zespół ds. współpracy z podmiotami zewnętrznymi. Jego skład ogranicza się wyłącznie do grona nauczycieli akademickich. Posiedzenia odbywają się raz w roku, ostatnie miało miejsce 22.05.2018. Przedmiotem obrad Zespołu były m.in. kwestie dotyczące: organizacji i finansowania wymiany kompozytorskiej (studentów i nauczycieli akademickich) z nowymi ośrodkami, w tym zagranicznymi; nawiązania kontaktów z innymi akademiami i uniwersytetami w celu przyszłego czynnego udziału nauczycieli akademickich bydgoskiej AM, reprezentujących specjalność teoria muzyki, w konferencjach i sympozjach organizowanych w innych miastach; udziału pracowników Jednostki w działalności Uniwersytetu „Trzeciego Wieku” – w ramach współpracy z Miejskim Centrum Kultury; nawiązania współpracy z archiwum Polskiego Radia Pomorza i Kujaw w celu zbadania zasobów z zakresu dokonań artystycznych kompozytorów bydgoskich; nawiązania ścisłej współpracy z Wydziałem Historii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, doprecyzowania zasad współdziałania z Państwową Wyższą Szkołą Filmową, Telewizyjną i Teatralną im. L. Schillera w Łodzi. Zaprezentowana wyżej tematyka posiedzeń Wydziałowego Zespołu ds. współpracy z podmiotami zewnętrznymi w pełni potwierdza sens jego funkcjonowania. Strategiczne cele działania, wyznaczone podczas wcześniejszych spotkań Zespołu, które miały miejsce w roku 2015 i w 2016 roku, znalazły swoje odzwierciedlenie w postaci współorganizowanych przez Jednostkę i opisanych wyżej (w ramach 5 kryterium) przedsięwzięć artystycznych odbywających się poza siedzibą AM; niemniej jednak w składzie Zespołu brakuje osoby reprezentującej środowisko zewnętrzne - otoczenie społeczno-gospodarcze. Poszerzenie składu pozwoliłoby na bardziej obiektywną ocenę omawianego w ramach prac Zespołu problemu, tym samym wyznaczenie jeszcze bardziej efektywnych celów strategicznych w zakresie dalszego poszerzania współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Mocne strony. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym stanowi istotny element w całym procesie kształcenia studentów kierunku kompozycja i teoria muzyki. Polega ona przede wszystkim na organizowaniu koncertów poza siedzibą bydgoskiej AM, w ramach których przedstawiane są dokonania artystyczne studentów i ich mistrzów. Prezentacje mają miejsce również w ramach prestiżowych przedsięwzięć artystycznych, takich jak: Festiwal Muzyki Współczesnej „Nowa Muzyka”, który odbywa się dzięki współpracy wizytowanej Jednostki z wieloma instytucjami Bydgoszczy i regionu - warto dodać, iż koncerty festiwalowe są organizowane również w Toruniu. Ważnym miejscem cyklicznych prezentacji artystycznych studentów i ich mistrzów, odbywających się poza siedzibą Uczelni, jest również Inowrocław - *MUSICA VARIA EST*. Władze Jednostki dostrzegają realne możliwości poszerzenia współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, czego przykładem jest podjęcie rozmów z bydgoską firmą „Vivid Games” – w związku z uruchomieniem nowej specjalizacji muzyka dla multimedialności w ramach specjalności kompozycja na studiach II stopnia. Odrębną formą działalności jest ścisła współpraca z Państwowym Zespołem Szkół Muzycznych im. Artura Rubinsteina w Bydgoszczy oraz Szkołą Muzyczną I stopnia w Chojnicach, gdzie studenci, którzy zamierzają uzyskać uprawnienia pedagogiczne do nauczania teoretycznych przedmiotów muzycznych w szkolnictwie muzycznym I i II stopnia, odbywają praktyki pedagogiczne. W ocenianej Jednostce funkcjonuje 3-osobowy Wydziałowy Zespół ds. współpracy z podmiotami zewnętrznymi. tematyka posiedzeń Zespołu w pełni potwierdza sens jego funkcjonowania, bowiem strategiczne cele działania, wyznaczone podczas wcześniejszych spotkań, które miały miejsce w roku 2015 i w 2016 roku, znalazły swoje odzwierciedlenie w postaci

współorganizowanych przez Jednostkę i opisanych wyżej przedsięwzięć artystycznych odbywających się poza siedzibą AM.

Słabe strony. Skład Wydziałowego Zespołu ds. współpracy z podmiotami zewnętrznymi. ogranicza się wyłącznie do grona nauczycieli akademickich wizytowanej Jednostki, co niewątpliwie ogranicza zakres podejmowanych tematów w ramach posiedzeń i obiektywną ocenę działań naprawczych. Udział osoby spoza Uczelni pozwoliłby na wyznaczenie jeszcze bardziej efektywnych celów strategicznych w zakresie dalszego poszerzania współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się poszerzenie składu Wydziałowego Zespołu ds. współpracy z podmiotami zewnętrznymi o 1-2 osoby spoza Uczelni, które byłyby rzeczywistymi reprezentantami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Uczelnia w tym wizytowana Jednostka oferuje studentom lektoraty następujących pięciu języków obcych: angielskiego, niemieckiego, francuskiego, rosyjskiego i włoskiego. Studenci przystępują do realizacji wybranego lektoratu po zadeklarowaniu wyboru języka w kwestionariuszu osobowym. Warunkiem jest legitymowanie się znajomością wybranego języka obcego na poziomie B1/ B2 wg ESOKJ. Zaliczenie przedmiotu w każdym semestrze odbywa się na podstawie uzyskanych ocen w trakcie trwania kursu. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest również regularne uczęszczanie na zajęcia (nie dotyczy osób z przyznanym indywidualnym tokiem studiów). Student otrzymuje wpis do indeksu z oceną na podstawie zdanego egzaminu na koniec kursu. Egzamin w formie pisemnej jest testem, który nie wykracza zakresem wymaganych kompetencji językowych poza poziom B2 wg ESOKJ, uwzględniający również rozszerzenie o terminologię muzyczną (B2+ wg ESOKJ). Dodatkowo przeprowadzany jest egzamin ustny w celu weryfikacji umiejętności posługiwania się językiem obcym w mowie. Studenci ocenianego kierunku korzystają: na studiach I stopnia – z lektoratów języka angielskiego, niemieckiego, francuskiego i rosyjskiego, na studiach II stopnia – z lektoratów języka angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego. Nauczyciele z zakresu innych przedmiotów są przygotowani do prowadzenia wykładów w języku angielskim. Oceniany kierunek uczestniczy wraz z całą Uczelnią w programie Erasmus, w wyniku czego na stałe współpracuje z następującymi ośrodkami: Hochschule für Musik und Theater w Rostocku (Niemcy), Akademii Muzycznej w Bańskiej Bystrzycy (Słowacja), Institute Achillo Peri w Reggio Emilia (Włochy). Uczestnikiem programu Erasmus+ był w ostatnich latach jeden student kierunku, który studiował jeden semestr teorii muzyki w Hochschule für Musik und Theater w Rostocku. W minionych pięciu latach specjalność kompozycja ukończyło 2 cudzoziemców: student z Białorusi oraz studentka z Uzbekistanu. Aktualnie kompozycję na studiach II stopnia studiuje studentka z Chin. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym ubolewano na spadek zainteresowania studentów zagranicznych ofertą studiów. Postawiono nawet tezę, że powodem tej sytuacji może być fakt, iż bydgoska Akademia Muzyczna, mimo zatrudniania wybitnych specjalistów na kierunku kompozycja i teoria muzyki, nie jest porównywalnie atrakcyjna do innych ośrodków akademickich w Polsce, zwłaszcza jeśli chodzi o perspektywy rozwojowe. Dlatego też umiędzynarodowienie procesu kształcenia na ocenianym kierunku koncentruje się w wyniku tej sytuacji wokół działalności naukowej kadry i szeroko prowadzonej działalności konferencyjnej a także współpracy z instytucjami kulturalnymi świata w zakresie wspólnych projektów artystycznych. Nauczyciele regularnie biorą udział w międzynarodowych konferencjach i kongresach

muzykologicznych organizowanych przez uniwersytety i akademie muzyczne w Tuluzie, Lipsku, Canterbury, Odessie, Symferopolu, Kijowie, Lwowie, Bańskiej Stiavnicy, Brnie, Opawie i Lucca. Jednostka organizuje także doroczną Międzynarodową Konferencję Naukową poświęconą interpretacji dzieła muzycznego w różnych kontekstach, na którą zapraszani są prelegenci z różnych ośrodków zagranicznych (w każdej konferencji reprezentowanych jest przynajmniej 6 różnych ośrodków). Poza wymianą naukową, godną pokreślenia jest działalność międzynarodowa kompozytorów – nauczycieli akademickich. Ich kompozycje w ostatnich latach wykonywano w: Austrii, Wielkiej Brytanii, USA, Anglii, Niemczech, Szwajcarii, Japonii, Arabii Saudyjskiej, Czechach, na Białorusi, Ukrainie, na Węgrzech, w Estonii, Francji i Kanadzie. Nauczyciele kierunku prowadzą także wykłady, warsztaty kompozytorskie oraz seminaria w ośrodkach zagranicznych. W latach 2013 – 2018 były to: Francja, Niemcy, USA, Japonia, Kanada. Warto nadmienić, że w szeregach kadry ocenianego kierunku są nauczyciele akademicy, którzy na stałe mieszkają i działają za granicą, co między innymi ma bezpośredni wpływ na asymilowanie współczesnych europejskich trendów kompozytorskich do dydaktyki prowadzonej na ocenianym kierunku. Szerokie horyzonty i bogata międzynarodowa działalność kadry naukowej a także stały monitoring programów oferowanych przez inne jednostki mają wpływ na ciągłe doskonalenie systemu kształcenia na wizytowanym kierunku kompozycja i teoria muzyki, dzięki czemu studenci mają wgląd do najświeższych osiągnięć w zakresie metod i metodologii, teorii i wyników badań prowadzonych w dyscyplinach tożsamy dla ocenianego kierunku. Należy zauważyć także, że Jednostka stara się pozyskiwać środki finansowe na prowadzone badania także poza Uczelnią. Wraz z Wydziałem Instrumentalnym, Wydział Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Dźwięku jest bowiem beneficjentem grantu na Regionalną Inicjatywę Gospodarczą. Mimo spadku zainteresowania studentów zagranicznych, Władze dokładają wszelkich starań, by osiągnięcia naukowe i artystyczne, także studentów ocenianego kierunku, były widoczne na arenie międzynarodowej. Od lat organizowana jest wzajemna wymiana z Narodową Akademią Muzyki w Kijowie polegająca na prezentacji dzieł kompozytorskich studentów i nauczycieli w dwóch ośrodkach akademickich.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Mocne strony. Wizytowana Jednostka bydgoskiej Akademii Muzycznej, w tym nauczyciele akademicy kierunku kompozycja i teoria muzyki powadzą szeroko zakrojoną działalność związaną z wymianą naukową i artystyczną w zakresie czynnego udziału w międzynarodowych konferencjach, seminariach oraz koncertach odbywających się za granicą. Mocną stroną jest także aktywna na rynku międzynarodowym kadra reprezentująca zarówno specjalność kompozycja, jak i teoria muzyki.

Słabe strony. Występująca tendencja spadkowa w zainteresowaniu przyszłych zagranicznych kandydatów, pomimo że Jednostka oferuje bardzo wysoki poziom merytoryczny zajęć i ma ciekawą ofertę kształcenia. Mimo, iż wizytowany Wydział jest przygotowany do kształcenia studentów spoza Polski, nie przekonuje kandydatów do ubiegania się o miejsca na ocenianym kierunku. W dobie dużej konkurencji i agresywnej promocji brak efektywnych działań marketingowych podejmowanych przez Władze Wydziału, służących zainteresowaniu studiami na wizytowanym kierunku – zwłaszcza wśród zagranicznych studentów pochodzących z uczelni, z którymi bydgoska Akademia Muzyczna współpracuje.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

1. Należy promować ofertę edukacyjną kierunku na rynku międzynarodowym, ze szczególnym uwzględnieniem ośrodków, z którymi Jednostka prowadzi wymianę artystyczną i naukową.

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa

7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1. Studenci i pedagodzy ocenianego kierunku korzystają wspólnie z innymi wydziałami z trzech spośród czterech budynków dydaktycznych Akademii Muzycznej w Bydgoszczy – głównie przy ulicy Staszica (30 sal dydaktycznych łącznie) i Słowackiego (36 sal dydaktycznych łącznie), w niewielkim stopniu przy ulicy Gdańskiej (15 sal dydaktycznych łącznie). Sale ćwiczeniowe i wykładowe posiadają wysokiej klasy instrumenty muzyczne, niektóre wyposażone są w aparaturę audio lub audiowizualną, wykorzystywaną w dydaktyce. Liczba i powierzchnia sal dydaktycznych odpowiada potrzebom kierunku, jednak w trakcie spotkania Zespołu Oceniającego z nauczycielami akademickimi pojawiły się uwagi dotyczące wyposażenia sal wykorzystywanych do prowadzenia przedmiotu Kompozycja. Postulowano o wyposażenie „kompozytorni” w duży stół, na którym możliwe byłoby rozłożenie większych formatów prac kompozytorskich, co umożliwiłoby większej ilości osób jednoczesne analizowanie uwag nauczyciela. Kolejnym postulatem było doposażenie pomieszczenia w drukarkę, umożliwiającą druk także w formacie A3, co ułatwiłoby dokonywanie na bieżąco zmian w powstających partyturach. Studenci pytali o możliwość stworzenia funduszu umożliwiającego dofinansowanie wydruku partytur, ponieważ druk A3 kolejnych poprawianych wersji okazuje się w praktyce dość kosztowny, z kolei zmniejszenie formatu do bardziej ekonomicznego – A4 powoduje problem z czytelnością partytury. Obok potrzeb związanych ze stołem pojawiały się także prośby o lepszej jakości sprzęt do słuchania muzyki oraz regularne strojenie fortepianu w pracowni kompozytorów.

Młodzi adepci kompozycji mają do dyspozycji Studio Muzyki Elektroakustycznej. Zostało ono utworzone w 2003 roku jako jednostka dydaktyczno – naukowa, działająca w ramach Katedry Teorii Muzyki i Kompozycji. Wyposażenie Studia obejmuje: przetworniki, komputery Apple z kartą video Blackmagic Intensity Pro, syntezator Roland SH-09, pianino cyfrowe Roland FP3, sterownik MIDI Novation ReMOTE SL, konsolę analogową Mackie 1604VLZ, monitory odsłuchowe Genelec 8050 (5.0), odtwarzacz Samsung DVD-1080P7, telewizor LG 40" LCD oraz odpowiednie oprogramowanie - Avid Pro Tools 11, Waves Platinum, PSP TotalPack, Avid Sibelius 7, Max MSP 7, Logic Studio 8, Native Instruments KOMplete 11 Ultimate, EastWest Composer Cloud X, iZotope Iris 2, iZotope Music Production Bundle 2, iZotope RX Audio Editor, Ableton Live 10 Suite, Xfer Serum. W studiu odbywają się zajęcia z następujących przedmiotów: Muzyka elektroakustyczna, Kompozycja muzyki filmowej i teatralnej, Kompozycja muzyczna w formach multimedialnych, Analiza dźwięku w filmie - w przystosowanych do tego typu zajęć warunkach uwzględniających ponadto następujące wyposażenie: specjalistyczne stanowisko komputerowe, elektroniczne instrumenty, specjalistyczne oprogramowanie do nagrań, edycji nut oraz montażu dźwięku. Prezentacja utworów pisanych na tradycyjny aparat wykonawczy (bez użycia elektroniki) możliwa jest podczas koncertów organizowanych m. in. w Sali Koncertowej przy ulicy Gdańskiej, w której mieści się 192 widzów. Do sali przylega studio nagrań, dzięki któremu możliwa jest realizacja nagrań live i streaming internetowy. Wyposażenie techniczne umożliwia realizację scenografii multimedialnej, co w przypadku współczesnej kompozycji może być atutem dla prezentacji projektów multidyscyplinarnych. Dzięki pętli indukcyjnej sala ta jest przystosowana dla widzów słabo słyszących. Zastrzeżenia budzi brak przystosowania budynków dla potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową (brak windy w większości budynków), jak i osób ociemniałych (problem związany ze specyfiką kierunku w tym zakresie omówiony zostanie w podrozdziale 7.2, dotyczącym biblioteki). Koncerty kompozytorskie odbywają się regularnie także w Sali Kameralnej budynku przy ul. Staszica. Infrastruktura dydaktyczna, konieczna do realizacji programu

kształcenia umożliwiła wprowadzić osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, ale w obliczu wizji zaprzestania prac nad projektem nowego kampusu dla tej Uczelni, Władze powinny poważnie rozważyć unowocześnienie audytoriów oraz stworzenie bardziej komfortowych warunków do pracy praktycznej i analitycznej dla kompozytorów. Konferencje naukowe oraz wykłady zaproszonych wykładowców odbywają się w Auli w budynku przy ul. Słowackiego. Kolejną jednostką Wydziału Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Dźwięku Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy jest Pracownia Kultury Muzycznej Pomorza i Kujaw i Folklorystyki. Pracownia od 1990 roku prowadzi interdyscyplinarne badania naukowe, które mają na celu opracowanie dziejów muzyki i kultury muzycznej na Pomorzu i Kujawach. Działania Pracowni koncentrują się na: gromadzeniu, katalogowaniu i opracowywaniu archiwaliów (dokumenty, pamiątki i materiały ikonograficzne związane z działalnością zespołów, instytucji, muzyków i osób prywatnych), publikowaniu efektów prac badawczych podczas sesji naukowych oraz w wydawnictwach naukowych (publikowanych wspólnie z wydawnictwem uczelnianym Akademii Muzycznej w formie prac zbiorowych i monografii), prowadzeniu internetowej bazy danych Archiwum Muzycznego Pomorza i Kujaw.

7.2. Biblioteka Akademii Muzycznej w Bydgoszczy, z której korzystają studenci kierunku kompozycja i teoria muzyki jest ogólnouczelnianą jednostką o zadaniach naukowych, dydaktycznych oraz usługowych i stanowi podstawę systemu biblioteczo - informacyjnego Uczelni. Służy edukacji, wspiera działania dydaktyczne i badania naukowe w Akademii oraz umożliwia dostęp do szeroko pojętej informacji z dziedziny humanistyki, z głównym naciskiem na dyscypliny naukowe i artystyczne związane z kierunkami kształcenia prowadzonymi na Uczelni. Zbiory obejmują muzykalia uwzględniające wszystkie epoki i gatunki muzyczne, cenne (zwłaszcza dla specjalności teoretycznej ocenianego kierunku) piśmiennictwo muzykologiczne oraz materiały specjalistyczne wspierające prowadzone na studiach w Uczelni kierunki. Regularnie doposażane są o specjalistyczną literaturę muzykologiczną oraz druki muzyczne polskich i zagranicznych wydawców. Zarówno kadra dydaktyczna jak i studenci cenią sobie możliwość realizacji zamówień materiałów nutowych i regularne uzupełnianie zbiorów w poszukiwane woluminy. Biblioteka Główna Akademii Muzycznej w Bydgoszczy należy do Konsorcjum Bibliotek Naukowych Regionu Kujawsko - Pomorskiego. Dostępne w bibliotece są następujące bazy (kupione i tworzone lokalnie): katalog Horizon: nuty (druki muzyczne), książki, czasopisma, dokumenty graficzne, prace dyplomowe; czasopisma elektroniczne: Cambridge Journal Online, Journal of the American Musicological Society, JSTOR (kolekcja Music), Wychowanie Muzyczne oraz Oxford Music Online (The Oxford Dictionary of Music, Grove Music Online, The Oxford Companion to Music), Oxford History of Western Music, Cambridge Companions Online Music Collection, EBSCO (w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki), baza 26 ebooków Cambridge University Press. Biblioteka jest członkiem sekcji Bibliotek Muzycznych SBP, a od 2018 roku dołączyła do International Association of Music Libraries, Archives and Documentation Centres (IAML). Zasoby Biblioteki osiągnęły liczbę ponad 57 800 egzemplarzy: w tym ok. 41 000 egzemplarzy druków muzycznych, 16 000 egzemplarzy książek, 800 roczników czasopism muzycznych polskich i zagranicznych, 100 dokumentów graficznych i ponad 1 600 prac dyplomowych i magisterskich. W bydgoskiej Uczelni znajduje się także Fonoteka (integralnie połączona ze Studiem Nagrań), której dotychczasowy zasób obejmuje ok. 11 000 pozycji audiowizualnych, z czego ok. 6000 stanowią płyty CD oraz płyty DVD w ilości ok. 800. Pozostałe nośniki to płyty analogowe, taśmy radiowe oraz taśmy kasetowe zawierające głównie muzykę klasyczną. Wśród zbiorów sporo miejsca zajmują nagrania archiwalne dokumentujące ważniejsze wydarzenia z życia Akademii takie jak: koncerty, spektakle, sesje naukowe, recitale i inne. Fonoteka posiada trzy stanowiska odsłuchowe oraz jedno stanowisko umożliwiające oglądanie nagrań zarejestrowanych na płytach DVD, tym samym wpisując się w proces dydaktyczny, którego elementem jest możliwość samodzielnego zapoznawania się studentów z literaturą muzyczną.

Biblioteka szczyli się woluminami unikatowymi w skali kraju. Studenci mają dostęp do Internetowej bazy danych, dzięki której mogą także zamawiać wybrane pozycje i odbierać w następnym dniu.

Biblioteka Akademii Muzycznej przygotowuje także wystawy własne oraz towarzyszące konferencjom naukowym i wydarzeniom artystycznym organizowanym w Uczelni i regionie, współpracuje z Wydawnictwem Akademii Muzycznej, prowadzi sprzedaż wydawnictw uczelnianych (z uwzględnieniem płyt CD realizowanych przez kadrę Uczelni). Pracownicy biblioteki współtworzą bazy o zasięgu ogólnopolskim (Katalog Zbiorów Polskich Bibliotek Naukowych NUKAT, Kujawsko – Pomorska Biblioteka Cyfrowa) i międzynarodowym (Répertoire International de Littérature Musicale RILM).

Integralną część Biblioteki stanowi czytelnia, w której można korzystać z księgozbioru podręcznego, książek i czasopism, książek sprowadzanych z innych bibliotek korzystając z katalogu kartkowego lub z systemu komputerowego. Zespół Oceniający podczas wizyty odnotował brak w czytelni stanowiska przygotowanego dla osób ociemniałych i odpowiedniego dla takich osób oprogramowania, co w przypadku studentów specjalności teoretycznej nie stwarza równych szans dla studentów w pełni sprawnych i niepełnosprawnych. Wprawdzie w chwili obecnej na ocenianym kierunku nie ma studentów z niepełnosprawnością, jednak należy założyć, że Uczelnia powinna być gotowa na przyjęcie takich osób. Biorąc pod uwagę powyższe dane należy stwierdzić, iż Uczelnia, w tym oceniany kierunek, zapewnia studentom możliwość korzystania z aktualnych zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym dostęp do materiałów dydaktycznych określonych programem studiów, choć powinna stworzyć w czytelni stanowisko dogodne dla osób ociemniałych.

7.3. Oceniany kierunek dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową, systemem biblioteczno-informacyjnym i zasobami edukacyjnymi, umożliwiającymi realizację zakładanych efektów kształcenia; jednak w obliczu kłopotów z realizacją planów związanych z nowoczesnym kampusem, Władze powinny postarać się o unowocześnienie warunków do prowadzenia dydaktyki, w tym: sprzętu odsłuchowego w salach dydaktycznych oraz stworzenia dobrej przestrzeni do pracy dla kompozytorów. Z uwagi na fakt, że gros studentów kierunku stanowią przyszli teoretycy muzyki, należy podkreślić, że współpraca z biblioteką uczelnianą w zakresie pozyskiwania nowych materiałów książkowych i wszelkich publikacji związanych z rozwojem naukowym jest ścisła a potrzeby ocenianego kierunku są realizowane na bieżąco. Studenci mają możliwość zgłaszania swoich uwag w zakresie infrastruktury do Samorządu Studenckiego, lub Dziekana i są one w miarę możliwości uwzględniane.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Mocne strony. Studenci i pedagodzy kierunku kompozycja i teoria muzyki korzystają z ogólnouczelnianej bazy dydaktycznej, która umożliwia prowadzenie skutecznej i efektywnej dydaktyki. Mocną stroną jest współpraca Jednostki z Biblioteką i wspólne starania o regularne doposażanie zbiorów w woluminy zamawiane przez nauczycieli ocenianego kierunku, z uwzględnieniem również potrzeb studentów.

Słabe strony. Baza dydaktyczna wymaga jednak stałej modernizacji i podnoszenia komfortu pracy nauczycieli i studentów, stąd m.in. potrzeba unowocześnienia sprzętu do odsłuchu muzyki i stworzenia lepszych warunków w pracowni kompozytorskiej oraz zwrócenia uwagi na strój instrumentów, a także przygotowania stanowiska w czytelni specjalnie dla osób ociemniałych i odpowiedniego dla takich osób oprogramowania.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się wyposażenie pracowni kompozytorów w duży stół oraz wyposażenie sal w dobrej jakości sprzęt do słuchania muzyki.
2. Zaleca się monitorowanie stanu fortepianów i pianin wykorzystywanych podczas zajęć z kompozycji i regularne ich strojenie.

3. Zaleca się wyposażenie biblioteki w oprogramowanie i sprzęt niezbędne do korzystania z zasobów przez osoby ociemniałe lub słabo widzące.
4. Rekomenduje się rozważenie zakupu drukarki z możliwością druku w formacie A3 dla pracowni kompozytorskiej lub stworzenia funduszu dla studentów potrzebujących dofinansowania w druku dużych formatów partytur.

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

- 8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia
- 8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1. Na wizytowanym kierunku studenci mają zapewnione wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne ze strony Uczelni. Nauczyciele akademicy wspierają ich w całym procesie kształcenia. Studenci kierunku kompozycja i teoria muzyki mają możliwość stałego kontaktu z nauczycielami akademickimi za pośrednictwem poczty elektronicznej lub telefonu. Ponadto specyfika kierunku (kształcenie odbywa się w małych grupach lub indywidualnie) daje możliwość bezpośredniego kontaktu z prowadzącym. Na spotkaniu z Zespołem Oceniającym Polskiej Komisji Akredytacyjnej studenci podkreślili, iż zarówno Uczelnia jak i poszczególni nauczyciele akademicy wspierają ich w procesie uczenia się, pomagają także w osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia. Ponadto studenci wskazali, iż nauczyciele akademicy wykonują swoją pracę z pasją oraz głębokim poświęceniem co jest dla nich motywacją do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, a także do dodatkowej aktywności artystycznej. Studenci kierunku kompozycja i teoria muzyki otrzymują informacje dotyczące sylabusów na pierwszych zajęciach; mają do nich dostęp poprzez stronę internetową. Mają także możliwość uzyskania dodatkowych materiałów dydaktycznych w wersji papierowej lub elektronicznej. Na wizytowanym kierunku studenci mają możliwość wzięcia udziału w Międzynarodowym Konkursie Kompozytorskim im. I. J. Paderewskiego, organizowanym cyklicznie przez Uczelnię, co stanowi dodatkową motywację w procesie kształcenia. Zwycięzcy konkursu otrzymują nagrodę w postaci stypendium finansowego. Dodatkowo studenci wizytowanego kierunku mają możliwość udziału w warsztatach prowadzonych przez wysoko wykwalifikowanych nauczycieli akademickich z innych ośrodków polskich lub zagranicznych. Oto wybrane przykłady tematów, realizowanych w ramach warsztatów: „*Nagrania dźwiękowe na planie filmowym*”, „*Notacja muzyki współczesnej*”, „*Mazurek fortepianowy w muzyce polskiej XX wieku*”. Uczelnia prowadzi także szkolenia, organizowane przez Biuro Karier, w zakresie: prowadzenia własnej działalności gospodarczej, kreowania własnej marki oraz umiejętności miękkich, a także przygotowania do wejścia na rynek pracy. Na spotkaniu z Zespołem Oceniającym Polskiej Komisji Akredytacyjnej studenci zwrócili uwagę na to, iż treści kształcenia powinny zostać poszerzone o zagadnienia dotyczące komputerowej edycji nut, co pozwoliłoby na doskonalenie umiejętności samodzielnego składania partytur, w tym wykorzystującej współczesną notację muzyczną, różne obsady, z uwzględnieniem wielkiego aparatu wykonawczego. Postulowali również o umożliwienie absolwentom macierzystej Uczelni uzupełnienia uprawnień pedagogicznych w ramach funkcjonującego Studium Pedagogicznego.

W ramach wsparcia materialnego studenci mają możliwość ubiegania się o wszystkie wymienione w ustawie stypendia. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili opinię, że system stypendialny jest dla nich motywacją do osiągnięcia lepszych wyników w nauce. Proces ubiegania się o stypendium odbywa się w formie papierowej. Wszystkie dokumenty oraz informacje dotyczące pomocy materialnej dla studentów są zrozumiałe i przejrzyste. Mają oni możliwość zgłoszenia problemów

związanych z procesem kształcenia i procesem dydaktycznym do Działu Nauczania, Dziekana lub bezpośrednio do prowadzącego zajęcia. W opinii studentów, obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym, każdy problem przez nich zgłoszony jest rozpatrywany i rozwiązywany. Godziny przyjęć Działu Nauczania są dostosowane do ich potrzeb, a poziom wiedzy związanej z procesem kształcenia osób w nim pracujących jest odpowiedni. Ze względu na indywidualny charakter większości prowadzonych zajęć studenci nie posiadają starosty.

Na Uczelni funkcjonuje Kierownik Studium Pedagogicznego, który aktywnie wspiera studentów w poszukiwaniu dodatkowych miejsc odbywania praktyk pedagogicznych, a na stronie internetowej Uczelni na bieżąco są uzupełniane informacje w tym zakresie. Bardzo często studenci po uzyskaniu dyplomu współpracują z instytucją, w której odbywali praktyki. Generalnie miejsca praktyk są zapewnione w tych instytucjach, z którymi Uczelnia tradycyjnie współpracuje na podstawie podpisanych umów.

Uczelnia zapewnia wsparcie studentom z niepełnosprawnościami w zakresie dydaktycznym i finansowym, choć na wizytowanym kierunku brak studentów z niepełnosprawnością: ruchową, wzrokową lub słuchową. W związku z planowanym nowym kampusem Uczelnia nie prowadzi działań w zakresie modyfikacji czy rozbudowy infrastruktury w tym zakresie.

Samorząd Studencki jest wspierany przez Uczelnię zarówno pod względem merytorycznym, jak i finansowym, ponadto zawsze może liczyć na pomoc Rektora. Samorząd Studencki aktywnie uczestniczy w działaniach organów kolegialnych Wydziału, pośredniczy w komunikacji pomiędzy studentami a Władzami Uczelni, a także organizuje projekty o charakterze integracyjnym i rozrywkowym takie jak otrzęsiny i imprezy okazjonalne. Samorząd w porozumieniu z Forum Studentów Uczelni Artystycznych organizuje również „Festiwal Mikstury Kultury” – projekt ogólnopolski mający na celu współpracę wszystkich polskich uczelni artystycznych. Przedstawiciele Samorządu Studenckiego, obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym, przyznali, że mają zapewnione odpowiednie wsparcie ze strony Uczelni. Studenci kierunku kompozycja i teoria muzyki aktywnie działają w Studenckim Kole Artystyczno-Naukowym dzięki wsparciu merytorycznemu oraz finansowemu ze strony Władz Wydziału. Organizują m. in. spotkania w formie warsztatów lub wykładów z wybitnymi artystami z innych uczelni artystycznych, których celem jest podniesienie kwalifikacji studentów, a także koncerty kompozytorskie. Odbywają się one dwa razy w roku akademickim - każdy student specjalności kompozycja może zgłosić swój utwór i zaprezentować go. Aktywny udział w takim koncercie stymuluje do intensywnej pracy artystycznej oraz stanowi motywację w osiąganiu zakładanych efektów kształcenia. Koło naukowe posiada swojego opiekuna, który wspiera studentów oraz pomaga im w realizacji ich projektów.

Studenci w ramach programu Erasmus+ mają możliwość wyjazdu na wymianę międzynarodową do 13 następujących krajów: Niemcy, Austria, Czechy, Hiszpania, Francja, Włochy, Węgry, Łotwa, Litwa, Holandia, Słowacja oraz Irlandia. W ciągu ostatnich 5 lat z oferty wyjazdu skorzystała jedna osoba. Studenci wizytowanego kierunku podkreślili, że nie czują potrzeby skorzystania z możliwości wyjazdu za granicę, doceniając walory merytoryczne w zakresie kształcenia w macierzystej uczelni. W ramach umiędzynarodowienia procesu kształcenia Uczelnia umożliwia także studentom czynny udział w warsztatach – w ramach organizowanych przez Jednostkę konferencjach, o następującej tematyce: *Interpretacje dzieła muzycznego. Teoria i praktyka* (2015); *Interpretacje dzieła muzycznego w kontekście kultury* (2016); *Interpretacje dzieła muzycznego. W stronę semantyki* (2017), *Interpretacje dzieła muzycznego. Narodowość a wartości uniwersalne* (2018).

Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość skorzystania z doradztwa psychologicznego podczas wyznaczonego dyżuru (w każdy czwartek w godz. 12:45-13:45) w celu zwiększenia motywacji, poznania technik podnoszących jakość uczenia się, radzenia sobie ze stresem towarzyszącym podczas występów publicznych oraz rozwiązywaniu innych problemów natury osobistej. Studenci mają zapewnione wsparcie nauczycieli akademickich w procesie dyplomowania. Opiekunem pracy dyplomowej w ramach poszczególnych specjalności (kompozycja, teoria muzyki) jest promotor. Student ma możliwość wyboru promotora wśród nauczycieli akademickich, jednak głównie jest nim pedagog przedmiotu głównego.

Studenci wizytowanego kierunku wyrazili pozytywną opinię dotyczącą całego procesu dyplomowania oraz formy i przebiegu egzaminu dyplomowego.

8.2. Wszystkie niezbędne informacje dotyczące form opieki i wsparcia dla studentów są dostępne na stronie internetowej Uczelni, w Dziale Nauczania, ponadto są także przekazywane za pośrednictwem poczty elektronicznej. W budynkach Uczelni są tablice, na których znajdują się plany zajęć oraz ogłoszenia. Prowadzący zajęcia regularnie przekazują studentom informacje na temat konkursów, wykładów gościnnych oraz wszelkich możliwości zdobycia dodatkowej wiedzy. W razie jakichkolwiek niedogodności studenci mają możliwość zgłaszania swoich uwag do Dziekana, Działu Nauczania oraz bezpośrednio do nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia. Wskazane problemy rozwiązywane są w jak najszybszym czasie. Indywidualny charakter zajęć, w tym bezpośrednia relacja mistrz-uczeń, zapewnia dobry kontakt z prowadzącym. Studenci mają możliwość oceny zajęć dydaktycznych poprzez „Ankiety oceny pedagoga”. Ocenie podlegają: treści i metody prowadzenia zajęć, motywowanie do osiągania zakładanych efektów kształcenia, atmosfera zajęć oraz komunikatywność pedagoga. Ankietyzacja jest przeprowadzana w formie elektronicznej na zakończenie każdego semestru. W ramach odpowiedzi studenci mają możliwość oceny każdego pytania od 0 do 5 punktów, a przy każdym pytaniu znajduje się miejsce na dodatkowe uwagi i opinie studentów. Wyniki ankietyzacji nie są upubliczniane. Studenci wizytowanego kierunku zgłosili, że dostrzegają pozytywne zmiany wynikające z wypełnienia ankiet, niemniej jednak zgłosili również chęć możliwości otrzymania informacji zwrotnej dotyczącej zbiorczych wyników ankietyzacji. W przypadku negatywnej oceny nauczyciela akademickiego Władze Jednostki podejmują odpowiednie procedury w celu rozwiązania problemu wynikającego z wyniku ankietyzacji. W przypadku innych kategorii podlegających ocenie – dotyczących: sposobu rekrutacji, infrastruktury, opieki administracyjnej, studenci mają możliwość zgłaszania swoich uwag lub problemów do Samorządu Studenckiego, lub Dziekana. W związku z brakiem osób z niepełnosprawnościami na kierunku kompozycja i teoria muzyki, Jednostka nie bada systemu wspierania studentów z niepełnosprawnościami. Obecnie nie ma powołanego opiekuna ds. osób z niepełnosprawnościami.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Mocne strony. Studenci mają zapewnione wsparcie dydaktyczne, naukowe i materialne ze strony Uczelni. Nauczyciele akademicy, w tym Władze Jednostki motywują studentów do osiągania zakładanych efektów kształcenia oraz dodatkowej aktywności artystycznej, czego dowodem są różne przedsięwzięcia organizowane przez Studenckie Koło Artystyczno-Naukowe (studenckie koncerty kompozytorskie, wykłady i warsztaty). Studenci mają możliwość stałego kontaktu z prowadzącym przedmiot, a ze względu na indywidualny charakter zajęć na bieżąco otrzymują od swojego pedagoga informację zwrotną dotyczącą ich uczenia się - nie tylko w trakcie sesji egzaminacyjnej, ale również podczas trwania semestru. Wszystkie niezbędne informacje znajdują się na stronie internetowej Uczelni. Studenci mają możliwość zgłoszenia swoich problemów bezpośrednio do prowadzącego zajęcia, Dziekana, Działu Nauczania lub Samorządu Studenckiego, a każdy z nich jest natychmiast rozpatrywany i rozwiązywany przez Władze Jednostki. Na Uczelni funkcjonuje Biuro Karier, które wspiera studentów, oferując im szkolenia – przede wszystkim z zakresu tworzenia własnej działalności gospodarczej czy kreowania własnej marki. Kierownik Studium Pedagogicznego wspiera studentów w procesie poszukiwania miejsc praktyk pedagogicznych, jak również ich odbywania. Uczelnia zapewnia wsparcie studentom biorącym aktywny udział w życiu Samorządu Studenckiego oraz Studenckiego Koła Artystyczno-Naukowego zarówno od strony merytorycznej, jak i finansowej. W opinii studentów Uczelnia zapewnia wsparcie dydaktyczne i administracyjne. Studenci mają możliwość oceny nauczycieli akademickich, w tym sposobu prowadzenia przez nich zajęć za pomocą ankiety elektronicznej „Ankieta oceny pedagoga” poprzez uczelnianą platformę internetową USOS. W przypadku zgłoszonych problemów przez studentów, Władze Jednostki podejmują natychmiastowe działania doskonalące.

Słabe strony. Studenci nie otrzymują informacji zwrotnej dotyczącej zbiorczych wyników „Ankiety oceny pedagoga”. Infrastruktura nie jest dostosowana do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami, przy czym brak jest studentów z niepełnosprawnościami na wizytowanym kierunku. Treści kształcenia nie uwzględniają zagadnień dotyczących komputerowej edycji nut, co pozwoliłoby w szczególności studentom specjalności kompozycja na doskonalenie umiejętności samodzielnego składania partytury, w tym wykorzystującej współczesną notację muzyczną, różne obsady, z uwzględnieniem wielkiego aparatu wykonawczego.

Dobre praktyki

1. Studenci mają możliwość skorzystania z doradztwa psychologicznego w celu zwiększania motywacji, poznania technik podnoszących jakość uczenia się oraz rozwiązywaniu innych problemów natury osobistej.

Zalecenia

1. Należy uwzględnić w treściach kształcenia zagadnienia dotyczące komputerowej edycji nut z uwzględnieniem elementów współczesnej notacji muzycznej.
2. Należy stworzyć równe szanse osobom z niepełnosprawnościami dla uczestnictwa w procesie rekrutacji i realizacji procesu kształcenia.

8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności
<i>Harmonia – kurs obejmujący 60 godzin dydaktycznych jest niewystarczający dla realizacji wszystkich efektów kształcenia i treści programowych.</i>	Zmieniono nazwę przedmiotu na <i>Harmonia funkcyjna systemu tonalnego dur-moll</i> i dostosowano do jej zakresu treści programowe, zmodyfikowano jednocześnie sylabus; tym samym liczba 60 godzin jest optymalna dla realizacji wszystkich treści programowych.
<i>Budynki uczelni nie są przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.</i>	Niedostosowanie infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnością jest spowodowane zabytkową materią budynków; Wydział aktywnie uczestniczy w staraniach Akademii o szybkie wybudowanie nowego kampusu. Należy jednak podkreślić, iż aktualnie na wizytowanym kierunku nie ma studentów niepełnosprawnych. Niniejsze wyjaśnienie Władz Jednostki należy uznać za wystarczające.
<i>Brak pracownika Wydziału w składzie Wydziałowej komisji stypendialnej.</i>	Skład Wydziałowej komisji stypendialnej został uzupełniony o pracownika Wydziału. Zgodnie z decyzją Dziekana skład Komisji jest co roku aktualizowany.

prof. dr hab. Sławomir Kaczorowski